

Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 5.9.2013 • numero 13

Holla läpi koettelemusten

Ruokapankin
leivissä
kolme vuotta

► sivu 3

Nämä kolme asiaa
tekevät maailmasta
paremman paikan

► sivu 5

Yrittäjät
myytin-
murtajina

► sivut 6-7

Pääkirjoitus

Kännykkälapsia

Minulle ei tullut ikää, minä vain vanhenin. Näin sanoo tämän lehden haastattelussa Maisa Virkkunen, 93. Hän, joka nauraa kansikuvassa upeammin kuin kukaan aiemmin. Virkkusen mukaan hän ei ole koskaan huomannut omaa vanhenemistaan.

Luulen jotenkin ehkä ymmärtäväni, mitä hän tarkoittaa. Vuodet vierivät yhä kiihtyvämällä tahdilla, joulut ja juhannukset karkaavat käsistä. Minä en muutu, mutta vanhat valokuvat eivät enää täsmää peilikuvien kanssa. Menneiden muistelussa tunnistan sivumakuna entistä useammin haikeuden.

Tässä ja nyt elämä on täyttä, joskus jopa turhankin ruuhkaista. Aidin, vaimon ja työssäkäyvän keski-ikäisen naisen roolien rinnalle on vuosien hiljaisemman vaiheen jälkeen noussut uusvanha rooli tyttärenä. Tytär, joka kantaa huolta ikääntyvistä vanhemmistaan. Tytär, jonka vanhempi-tytär-suhde on puhelimessa. Välissä 200 kilometriä, huonot kentät, huono kuulo ja huonot hetket.

Kaltaisiani aikuisia kännykkälapsia on paljon. Hoidamme yhteyttä pääosin puhelimitse, ja kun menemme käymään, huomaamme vanhempiemme menneen taas hie- man edelliskertaa enemmän kumaraan. Jossain vaiheessa emme ole enää varmoja, kummassa päässä puhelinta se kännykkälapsi onkaan. Hiljainen huoli muuttuu huolehtimiseksi. Oletko jo varannut lääkäriaikaa? Oletko oikeasti kertonut tästä terveydenhoitajalle? Muista nyt levätä.

Nykyajan lapset asuvat työn, rakkauden tai opiskelujen vuoksi usein kymmenien tai satojen kilometrien päässä ikääntyvistä vanhemmistaan. Huoli vanhemmista saattaa olla jopa isompi kuin niillä sisaruksilla, jotka ovat lähellä näkemässä vanhempiensa arjen. Todellisuus näyttäytyy heille niin eri tavoin. Lähellä asuvat ovat näkemässä, että arkiskareet hoituvat. He ovat kuitenkin sokeita terveydentilan hiipille muutoksille. Ne paljastuvat paremmin sille, joka näkee vanhemmat harvemmin.

Yhtä kaikki. Huolehtiminen ja huolestuminen ovat rakkautta. Sitä vain ei sanota ääneen. Puhelimessa on helpompi sanoa, että alkää nyt reuhkatko siellä.

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Minulle ei tullut ikää, minä vain vanhenin, sanoo Maisa Virkkunen tyttärelleen Riikka Ahoelle.

Kuva: Petri Kananen

Arkipyhien siirrosta apua lama-
talkoisiin, uskoo elinkeinoelämä

MARIA LEENA LUUKKONEN teksti
ANNIINA MIKAMA kuva

Elinkeinoelämän Keskusliitto (EK) haluaa laman nujertamistalkoiden nimissä selvittää mahdollisuudet siirtää loppiaisen ja helatorstain lauantaisiksi. Asiasta on noussut häly. On kummasteltu muun muassa sitä, että työmarkkinajärjestöt ”unohtivat” kertoa EK:n tavoitteesta etukäteen arkkipiispa Kari Mäkiläelle ja ministeri Päivi Räsäelle.

Kirkkopyhien siirtoa koskevia muutosesityksiä voi kirkkolain mukaan tehdä vain kirkolliskokous eikä sellaista aloitetta nyt ole tehty. Muutos vaatisi lisäksi kolmen neljäosan enemmistön.

Arkipyhät siirrettiin pois oikeilta paikoiltaan edellisen kerran kirkolliskokouksen päätöksellä 1987. Eduskunta hyväksyi asian vuonna 1985, mutta jätti avoimeksi lain voimaantuloajan. Presidentti Mauno Koivisto päätti lakia vahvistaessaan lykätä sen voimaantuloa aina vuoteen 1992 asti. Se karvasteli etenkin perustuslain tulkitsijoita ja kirkon ihmisiä. Arkipyhien siirto ei sytytä sen paremmin Kirkkohallitusta kuin arkkipiispaakaan, jotka ovat kuitenkin ilmoittaneet valmiutensa keskustella asiasta.

Loppiainen ja helatorstai liittyvät länsimaiseen kulttuuriin syvällisesti ja niitä vietetään näillä paikoillaan muissakin länsimaissa. Halutaanko Suomessa irrottautua länsimaista käytännöstä, kirkkohallituksen kansliapäällikkö Jukka Keskitalo ihmettelee.

Hän muistuttaa siitä, että arkipyhiin liittyy myös ihmisten suojelun näkökulma.

–Yhteiskunta ja työelämä ovat muuttuneet niin hektisiksi, että näi-

Loppiainen on jouluakin vanhempi juhla. Loppiainen vakiintui jo 200-luvulla, jolloin sitä vietettiin Jeesuksen syntymäjuhlan. Juhlan ajankohdaksi tuli 6.1. vastapainoksi 5.1. vietetyllä pakanallisella aurinkojuhlalle. Itäinen kristikunta viettää loppiaista edelleen Jeesuksen kasteen juhlanä. Läntisessä kristikunnassa loppiaisen aihe on kertomus idän tietäjistä, jotka tulivat osoittamaan kunniotustaan juuri syntyneelle juutalaisten kuninkaalle. Helatorstai muistuttaa Jeesuksen taivaaseen astumisesta.

den parin ajallisen keitaan poistaminen antaisi kovan viestin ihmisille ja perheille.

– Aika on enemmän kuin hyödyke, jota voidaan ostaa ja myydä. Kaikkein tärkeimpiä asioita ei voida mitata talouden arvoilla, toteaa arkkipiispa Kari Mäkinen.

Mediassa asiasta käydään vilkasta keskustelua. Muutos merkitsisi työajan vastikkeetonta pidentämistä

tä tuottavuuden tehostamisen nimissä. Iso osa suomalaisista on kuitenkin kirkon johdon kannalla: arkipyhiin ei pidä kajota.

– Ne ovat kirkollisia juhlapäiviä. Jos jotakin pitää siirtää, niin siirtää vappu ja itsenäisyyspäivä lauantaisiksi. En usko, että tällä muutoksella saataisiin lisää työtä tai työpaikkoja yhteiskuntaan, eräs verkkokeskustelija toteaa.

Tapetilla

Jumalan inspiroimaa muotia syksyysi, ole hyvä!

KAARINA HEISKANEN teksti
GOD INSPIRED FASHION kuva

Haluaisitko pukeutua *Sananlaskuihin*? Tai muihin *Raamatun* teksteihin? Amerikoissa toimiva God Inspired Fashion eli Gi mahdollistaa sen. Firman palkkalistoilla toimii muun muassa Victoria's Secret -mallitoimiston malli **Kylie Bisutti**.

Gi myy vaatteita lapsille, nuorille ja aikuisille. Valikoimaan kuuluu paitoja, farkkuja, capreja, takkeja, huiveja. Eikä mitään säkkimallisia, vaan yhtä työkoistuvia kuin minkä tahansa muotitalon myymät. Mutta miltä mahtaa tuntua, kun yllä on paita, jossa lukee isolla BAD COMPANY eli HUONO SEURA ja pienellä jatko-osa ”hyvät tavat turmelee. Tulkaa lopultakin järkiinne, alkää tehkö syntiä!”

– Kristittyinä meidät on kutsuttu jakamaan Sanaa kaikkialle. Momen on hankalaa keskustella Jumalasta ventovieraiden kanssa, mutta kun hänellä on yllään vaatteet, joissa on *Raamatun* tekstejä, se on helpompaa, uskoo Gi:n omistaja **Angie Frost** firman nettisivuilla.

Sanovathan ne ortodoksitkin, että niin monta, kun teitä on Kristukseen kastettu, te olette Kristukseen pukeutuneet.

Mitä teettekin, tehkää se täydestä sydäimestä, niin kuin tekisitte sen Herralle, etteksi ihmisille, julistaa miesten paita kolossalaiskirjeen sanoien.

Ajassa

Leipäkassien ruis- ja moniviljaleivät pelastavat Ruokapankissa kävijän seuraavan kuukauden.

Nälkä siirtyy Ruokapankin
leipäkassin avulla

Ensimmäinen kerta Ruokapankin jonossa jännitti ja hävetti Matti Virtasta. Nyt hän menee sinne levollisin mielin. Hän on ollut Ruokapankin leivissä vuodesta 2010 lähtien.

KAARINA HEISKANEN teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Mitä olet työelämässä tehnyt?

Olen ollut tietoliikennetehtävissä eri puolilla maata.

Kuinka kauan olet ollut Ruokapankin asiakas?

Kävin muistaakseni vuonna 2010 seurakunnan toimipisteestä pyytämässä diakonilta ruokasetelin. Siitä alkaen olenkin ollut asiakas.

Millaiset asiat vaikuttivat siihen, että haet ruoka-apua Ruokapankista?

En tiennyt, enkä tiedä vielääkään, mistä muualta ruoka-apua saisin.

Miltä tuntui ensimmäisen kerran hakea apua Ruokapankista?

Koska tiedän saavani Ruokapankista ainakin leipää, pyöräilen kesäisin Sammonkadulle viikoittain levollisin mielin.

Miltä se nyt tuntuu?

Koska tiedän saavani Ruokapankista ainakin leipää, pyöräilen kesäisin Sammonkadulle viikoittain levollisin mielin.

Talvellakin käyn tutussa paikassa, kun sopiva kyyti löytyy.

Mitä ruokakassista viime kerralla löytyi?

Vaasan ruispalat, perunarieska, oh-rarieska ja Moilas kaurapalat.

Kuinka kauan yhdellä ruokakassilla pärjää?

Jos saan EU-kassin ja lahjoituskassin ja jos leipäkassiin voin laittaa useita ruisleipä- ja moniviljaleipäpusseja, pärjään vajaan kuukauden.

Mitä Ruokapankista annettavat ruokakassit merkitsevät sinulle?

Ruokapankista ilmaiseksi saatavien monivilja- ja ruisleipien ansiosta minun vähävaraisen ei tarvitse ostaa niitä kaupasta.

”Luotan itseeni välittämättä, mitä muut ajattelevat.

Miksi joillakin avun saamiseen liittyy häpeä?

Myös arka ihminen voi olla ylpeä, vaikka tietää tarvitsevänsä esimerkiksi ruoka-apua. Henkilö ei halua menettää menestystä-kasvojaan, vaan on nälkäisenäkin voittaja.

Mikä sinua nykymenossa erityisesti suututtaa?

Ahneus, vallanhimo ja manipulointi.

Jos saisit muuttaa Jyväskylässä kolme asiaa, mitkä ne asiat olisivat?

Bussilippujen hintoja pitää alentaa, jotta pääsis useammin Ruokapankiin talvikautenakin.

Kuten Evira suosittaneen, ei kauppiaiden pidä heittää liharuokia roskiin, vaikka niiden parasta ennen päivä olisi tähtytymässä.

Vuokra-asuntojen vuokria ei tule korottaa ja ASO-asuntojen myynti sijoitusasunnoiksi pitää estää.

Mistä sinä haaveilet juuri tällä hetkellä?

Toivon, että terveys säilyisi, jotta vois in varattomanakin käydä Ruokapankissa.

Lisäksi haaveilen tuntuva lotto-voitosta, jotta vois in kohentaa elämäni laatua ja auttaa lähimmäisiäni, eli muita ihmisiä.

Mikä tekee sinut onnelliseksi?

Kalevi Lehtinen on kirjoittanut *Sinulle*-kirjan, josta tulkitse: ”Kun saan siunatun varmuuden, en peilaa itseäni toisten kautta. Luotan itseeni välittämättä mitä joku toinen minusta ajattelee. Rukoile Jeesuksen nimessä, toisin sanoen rukoileminen on Jumalan lähestymistä Jeesuksen nimen valtuuksin. Jumala on vuodattanut rakkautensa meidän sydämiimme antamalla meille Pyhän Hengen”.

Rukoilen joka ilta: ”Herra Jumala kaikkivaltias taivaan ja maan Luoja ole minulle armollinen, aamen. Herra Jumala, pelasta minut Pyhän Hengen kautta taivasten valtakuntaan, aamen”.

Kolehti kerätään Katulähtelyksen Kannustin -projektille ja illan järjestelyihin. Kannustin on pähdeengelmaisten, pitkäaikaistyöttömien ja vajaakuntoisten työpölkuprojekti.

Kolehti kerätään Katulähtelyksen Kannustin -projektille ja illan järjestelyihin. Kannustin on pähdeengelmaisten, pitkäaikaistyöttömien ja vajaakuntoisten työpölkuprojekti.

Kolehti kerätään Katulähtelyksen Kannustin -projektille ja illan järjestelyihin. Kannustin on pähdeengelmaisten, pitkäaikaistyöttömien ja vajaakuntoisten työpölkuprojekti.

Talousarvio-
avustukset
haettavissa

Jyväskylän seurakunnan talousarvioavustuksia vuodelle 2014 voi hakea netistä löytyvällä lomakkeella. Allekirjoitettu avustusanomus on toimitettava 30.11. mennessä: Jyväskylän seurakunta/hallintopalvelut, PL 103, 40101 Jyväskylä (käyntiosoite: Piippukatu 11 "Innova 1"). Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.

Ruokapankki
Sammonkatu 5
040 515 0706, 040 848 3125

Syyrian pakolaiset
tarvitsevat lisää
lahjoituksia

Kirkon Ulkomaanavun toiminnanjohtaja **Antti Pentikäinen** vetoaa suomalaisiin, jotta Syyrian sodan pakolaisille saataisiin lisää apua.

Tilanne on tavallisten ihmisten kannalta sietämätön. Tähän asti tulleet avustukset eivät riitä. Vetoamus on kohdistettu yksityishenkilöille ja seurakunnille.

– Kaikki lahjoitukset ovat tärkeitä. Ennakoimme sodan uusien käänteiden lisäävän pakolaisten määrää merkittävästi. Samalla Syyrian sisällä sodan jalkoihin jääneiden hyväksi pitää tehdä enemmän.

Kirkon Ulkomaanapu on saanut lahjoituksina suomalaisilta tänä vuonna vasta 62 000 euroa. Ulkoministeriö on tukenut Syyrian Ulkomaanavun pakolaisohjelmaa vuodesta 2012 lähtien 650 000 eurolla. Lisätietoja: www.kua.fi

Osmo Väättäinen
Halssilan
kappalaiseksi

Pastori **Osmo Väättäinen** on valittu Jyväskylän seurakunnan XIV kappalaisen virkaan 1.9.2013 lukien. Lappuan tuomiokapituli vahvisti valinnan täysistunnonssa 28.8. Käytännössä virka tarkoittaa Halssilan kappalaisen tehtäviä.

Väättäinen on työskennellyt Huh-tasuo ja Halssilan pappina yhdeksän vuotta ja on hoitanut Halssilan kappalaisen tehtäviä 11.7. alkaen. Hänet asetetaan virkaan Halssilan kirkon messussa 27.10.

Työ – tuo
miehen elämän
perusasia

Keski-Suomen Miesten illan teema on Työmiä ja miehen työ. Illassa puhuvat ministeri **Lauri Ihalainen**, EduClusterin toimitusjohtaja **Jan-Markus Holm** ja Mikkelin hiippakunnan piispa **Seppo Häkkinen**.

Holm vie suomalaista koulutus-tietotaitoa eri puolille maailmaa. Hänelle työ on perusasia.

– Degeneroituisin, jollei työllä olisi minulle tai minulla työlle annettavaa. Miesten ilta on perjantaina 6.9. klo 18 Jyväskylän Hippohallissa (Kuntoportti 3). Tarjoilu alkaa klo 17, ja siitä vastaavat Sotilaskotisisaret. Musiikkia esittävät At the Fathers Resting Room -yhtye ja Virsileijet.

Kolehti kerätään Katulähtelyksen Kannustin -projektille ja illan järjestelyihin. Kannustin on pähdeengelmaisten, pitkäaikaistyöttömien ja vajaakuntoisten työpölkuprojekti.

Ennen vanhaan oli miehet puuta

Voiko sodasta seurata mitään hyvää? Yleensä ei, mutta onneksi sota toi kirkkoihin mykkiä diakoniatyön pioneereja.

JANNE KÖNÖNEN
teksti ja kuva

Suomen sodan kärsimyksissä tuskin osattiin arvata, kuinka merkittävä vuosi 1808 tulisi olemaan suomalaiselle diakonia- ja sosiaalityölle.

Porissa syntyi samaisena vuonna seurapiirikaunotar nimeltä **Eva Aurora Charlotta Sjernvall**. Ja Suomen sodan seurausta olivat myös kirkkojen pieliin ilmaantuneet puumiehet. Ne – tai siis he – ovat vuosikymmenten ajan jatkaneet omaa järkähtämätöntä, hiljaista diakoniatyötään.

Porilaisesta hienostosalongista matka vaikkapa Keski-Suomen maaseudun sotavammaisten miesten köyhiin pirtteihin on pitkä, mutta niin vain synkän vuoden jälkimainingityhdydivät kaksi toisilleen vastakaista todellisuutta.

Aatelistytären tie vei vuosien aikana tsaarin mahtaviin palatseihin Pietariin, hovineidoksi ja avioon ensin rikkaan jahtimestarin ja sittemmin lähes yhtä mukkean pankkitilin omanneen venäläisen everstin kanssa.

Jäätyään kahdesti leskeksi Aurorasta sukeutui **Karamzinin** sukunimellä hyväntekijä, joka järjesteli maahan naisten työtupia, kouluja, lastenapua ja orpokoteja.

Pietarissa ja Saksassa näkemänsä esimerkkien mukaisesti elämän ka-

raisemasta Aurora Karamzinista tuli näin sosiaali- ja diakoniatyön uranuurtaja Suomessa. Hänen ansiotaan oli myös Helsingin Diakonissalaitoksen perustaminen vuonna 1867.

Kirkko tuki maan vähävaraisia jo huomattavasti ennen maalliset pohjalta sosiaalityötä tehneen Karamzinin uutteruutta. Auttamisen perusteet oli helppo lukea *Raamatun* sivuilta, eivätkä nuo sivut ole sen koommin kellastuneet.

Kaikessa hiljaisuudessa diakoniaa Suomessa autoivat mykät, anovakatseiset puiset miehet. Hämeen Hauholla keksittiin jo 1600-luvulla maan ensimmäinen keräyslipas, joka seisoa jökötti kirkon pielessä käsi ojossa, satoi tai paistoi. Rahaa ukko otti vastaan rinnassa tai sylissä olevasta aukosta.

Vaikka vaivaisukkojen edeltäjinä voidaan pitää uhritukkeja, joita Ruotsi kirkko määräsi sijoitettavan kirkkojensa yhteyteen, vaivaiskoista tekee ainutlaatuisia se, ettei täsmälleen samanlaisia tunnetta mistään muualta maailmasta.

Suuri vaivaisukkobuumi koitti vasta Suomen sodan jälkeen. Sota vammautti ja invalidisoi tuhansia miehiä, jotka sotien jälkeisinä vuosikymmeninä kiersivät pitkin Suomen pölyisiä maanteitä kylästä kylään, käsi ojossa leipää pyytäen.

Tänä päivänä näiden karujen miesten figuureja harkitaan ehdotettaviksi jopa Unescon maailmanperintölistalle. Jokaisella vaivaisukolla on omanlaisensa katse ja tarina kerrottavanaan.

Ukot päivystävät Keski-Suomessa tänäkin päivänä Karstulan, Keuruun, Kivijärven, Kuoreveden, Multian, Pihlajaveden, Viitasaren ja Pykkönmäen kirkkoissa.

Heti maakuntarajan tuolla puolen tapaa myös maamme ainoan toista sukupuolta edustavan veistetyin diakoniatyöläisen, Soinin vaivaiskan.

Ukkojen ja akan sanoma tälle päivälle on simpelli: Kun auttaa toista, on Jumala armollinen myös itselle silloin, kun huono päivä osuu omalle kohdalle. Kristinuskon suurin käsky ”tee toiselle se, mitä toivoisit itsellesi tehtävän” kiteytyy vaivaisukkojen sanomassa konkreettisesti tavalla. Diakoniatyö on tänä päivänä jotain aivan muuta kuin mykkää, käsi ojossa varoja köyhien hoitoon pyytävää seisoskelua, mutta vaivaisukkojen symbolista merkitystä auttamistyön kehityksessä on paha mennä kiistämään.

Mietteläitä, ulkoisesti vaatimatomia, mutta sisäisesti vahvoja vanhoja miehiä voi nykyään pitää kansallisaarteina. Pää voi olla puuta, jos sydän on kultaa.

Joka köyhää holhoo, häntä holhoo Herra pahana päivänä, lupaa Kivijärven kirkon vaivaisukko. Pitkän miehen tekijä ja syntymävuosi ovat hämärän peitossa. Kesällä 1998 vaivaisukko varustettiin ja heitettiin järveen. Talven jälkeen se kuitenkin löytyi, sitkeä äijä kun on.

Kristinuskon kuin kapea polku tai tie, ja sen kulijat vähemmistönä maapallon asukkaiden joukossa. Muiden uskontojen edustajat kulkevat laavaa moottoritietä. Mutta viekö se perille, sitä pohtii Kari Kuula katolista katekismusta selaten.

Kristinuskossa kuin kotonaan

KAARINA HEISKANEN teksti

Teologian tohtori **Kari Kuulan** kirja on henkilökohtaista pohdintaa, jossa Kuula esittää kysymyksiä ja etsii vastauksia monelta suunnalta. Kirjassa esiintyvä pyhäpäivän demoni hännä tekemällä lisää ikäviä ja loogisen kuuloisia kysymyksiä.

Kirjassa on lukuisia konkreettisia ja nykypäivästä löydettyjä vertauksia ja ajatusleikkejä, jotka helpottavat lukemista. Esimerkiksi kuolemanjälkeistä elämää hän vertaa tietokone-ohjelmaan.

Joskus on selitetty, että koska tietoisuus on niin elimellisesti kytköksissä aivoihin, kuolemanjälkeinen elämä ei ole mahdollista. Kun aivot tuhoutuvat, ihminen katoaa peruuttamattomasti. En ole vakuutunut tästä argumentista. Voin kuvitella Jumalan poimivan talteen informaation, josta ihminen muodostuu, ja laittavan sen ”pyörimään” toisenlaiselle alustalle.

Kotona kristinuskossa.
Kari Kuula. Kirjapaja 2012.

USKONTOJEN TIENHAARASSA

Valinta numero yksi: liitynkö johonkin uskontoon, sen perinteeseen ja ihmiskäsitykseen?

Valinta numero kaksi: jos liityn, niin mihin uskontoon?

KAARINA HEISKANEN teksti
JUHA TUOMI/RODEO kuva

Nykyihminen odottaa uskonnottaan suuria. Tällainen on teologian tohtori **Kari Kuulan** vaatimustista.

Uskontoni täytyy nostaa ihminen korkealle, eli sen on tehtävä meistä parempia ihmisiä. Sen on puolustettava jokaisen ihmisyyttä ja asetuttava heikomman puolelle. Sen on tunnettava realistisesti ihmisen puutteet ja osittainen pahuuskin.

Lisäksi sen täytyy vedota järkeen. Sen on puhuttava niin vakuuttavasti tuonpuoleisesta, ettei se kaadu pyhäpäivän demonin ensimmäiseen kriittiseen vastalauseeseen.

Näiden – ja muutamien muiden – kriteerien jälkeen Kari Kuula päätyy läntiseen traditioon.

Kristinuskon lähtökohta on, että jokainen ihminen on luotu Jumalan kuvaksi ja kaipaa Jumalaa. Katolinen katekismus käyttää tästä termiä jumalakykyisyys.

Kaikki luodut ovat Jumalan kuvia. Samankaltaisuus mahdollistaa Jumalan ja ihmisen vuorovaikutuksen.

Tässä kohtaa Kari Kuulan ajatus-

kulun katkaisee pyhäpäivän demoni, joka huomauttaa, että kristinuskon ei ole globaali uskonto. Se ei ole kattanut koko ihmiskunnan historiaa eikä edelleenkaan kata kaikkia maapallon asukkaita. Se on siis epäuskottava.

Kaikilla kansoilla on aavistus elämässä vaikuttavasta kätketystä voimasta, joka ylittää luonnon. Myös Jumalan moraalinen vaatimus on ymmärretty kaikkialla maailmassa. Maailman uskonnot ovat syntyneet tästä jumaltajusta, Kuula siteeraa demonille katolista katekismusta.

Kaikki uskonnot eivät kuitenkaan ole pelastuksen merkkejä vaan merkkejä pelastuksen etsinnästä, katolinen katekismus pakittaa.

Kuula käyttää vanhaa vertausta, kun hän puhuu kristinuskosta kaapeana polkuna tai mutkaisena tienä, jota kristityt – tällä hetkellä noin kolmasosa maapallon asukkaista – kulkevat. Kapean tien vieressä pörisee monikaistainen moottoritie, jolla etenevät muiden uskontojen edustajat. Mutta heilläkin on mahdollisuus päästä Luojaansa luon.

Kristityillä ei ole etuajo-oikeutta Herran siunaukseen eikä Taivaan kotiin. Eikä ihmisen asema Jumalan edessä määräydy siitä, mihin aikaan ja paikkaan hän on sattunut syntymään.

Pelastuvatko kaikki – sitä Kuula ei tohdi luvata, toivoo ylläkin. Ihminen on omituinen sekoitus yötä ja

” Kristityillä ei ole etuajo-oikeutta.

päivää, ja jotkut meistä tahtovat lo-pullisesti ja päättäväisesti torjua Jumalan ja sitä kautta elämän lahjat, hyvyyden, kauneuden, onnen ja ilon. Se on kadotus.

Mutta emme me ihmiset tiedä, kuinka moni lopulta ”onnistuu” torjumaan Jumalan.

Kotona kristinuskossa. Se on teologian tohtori Kari Kuulan sijainti ja asenne. Kristinuskon maailmanselitys on Kuulan mukaan laaja ja joh-

donmukainen. Se antaa ja näyttää ihmiselle ihmisen paikan.

Sen toteuttaminenkin on arjessa yksinkertaista ja realistista. Kolme asiaa riittää: Kunniolta Herraa, rakasta lähimmäistäsi ja nauti elämästä. Jos tätä oikein toteutettaisiin, maailma olisi parempi paikka.

Elämästä nauttimisen ideaa ei aina ensimmäisenä liitetä kristinuskoon, joka nähdään pikemmin sääntö- ja kieltokokoelmana.

Lähimmäisen rakastamiseksi meidän täytyy rajoittaa omaa itsekkyyttämme ja hillitä pahaa, Kuula perustelee sääntöjen tarvetta.

Kristinuskon on joustava uskonto, johon yksittäinen ihminen voi osallistua erilaisilla näkemyksillä ja kokemuksilla ja omankokoisellaan panostuksella.

Helposti ajatellaan, että usko kuuluu uskonnolliselle ihmiselle. Ajatus on väärä. Voi olla kristitty pienellä panoksella ja intensiteetillä – tai voi pohtia uskontokysymyksiä niin, että se on puolipäivätyötä.

Se Jeesus. Kuula ymmärtää hyvin niitä, jotka laittavat kristinuskon

oven kiinni nähdessään krusifiksin kirkon seinällä. Viattoman miehen kärsimyksen nostaminen uskonnon keskussymboliksi on heidän mielestään perverssiä. Kuula myöntää kompastelleensa Jeesukseen ja ristinkuolemaan liittyvien sovitussoppien moneudessa. Hän ei halua vähentää Jeesuksen ristinkuoleman arvoa mutta ei myöskään llioitella sitä.

Jeesus ei tullut ihmiseksi vain kuollakseen, vaan hänen koko ihmiselämänsä koituu hyväksemme. Ristinkuolema on vain yksi lenkki pelastustapahtumien sarjassa.

Krusifiksi ei julista sanomaa verihuhrista tai raivostuneen Jumalan vihasta vaan piirtää kuvaa ihmisen lähellä itkevistä, kärsivästä ja kuolevasta Jumalasta.

Teologian tohtorikaan ei ole kaikkia kristinuskossa purematta niellyt. Miksi Jumala piiloutuu ja salaa itsensä, sen sijaan että tulisi näkyväksi ja tekisi itseensä uskomisen meille helpommaksi? Esirukouksen logiikkaa en myöskään ymmärrä. Miksi meidän pitää muistuttaa maailman hädestä Jumalaa joka kuitenkin näkee ja tietää kaiken?

Hengissä

Matt. 6: 25-34

Jeesus sanoo:

”Älkää huolettko hengestänne, siitä mitä söisitte tai joisitte, älkää ruumiistanne, siitä millä sen vaatteisitte. Eikö henki ole enemmän kuin ruoka ja ruumis enemmän kuin vaatteet? Katsokaa taivaan lintuja: eivät ne kylvä eivätkä kokoa varastoon, ja silti taivaallinen Isänne ruokkii ne. Kuka teistä voi murehtimalla lisätä elämänsä pituutta kyy-näränsäkään vertaa?

Katsokaa kedon kukkia, kuinka ne nousevat maasta: eivät ne näe vaivaa eivätkä kehrää. Kun Jumala pukee kedon ruohon, joka tänään kasvaa ja huomenna joutuu uunin, niin tottahan hän teistä huoletthii.

Älkää siis murehtiko: ”Mitä me nyt syömmme?” tai ”Mitä me juomme?” tai ”Mistä me saamme vaatteet?” Tätä kaikkea pakanat tavoittelevat. Taivaallinen Isänne tietää kyllä, että te tarvitsette kaikkea tätä. Etsikää ennen kaikkea Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan, niin teille annetaan kaikki tämäkin. Älkää siis huolettko huomispäivästä, se pitää itsestään huolen. Kullekin päivälle riittävät sen omat murheet.”

Pyhää huolettomuutta

Eikö tämä Jeesuksen ”älkää mistään huolettko” -puhe ole suorastaan vaarallista kuunneltava? Nyt kun meillä on talouden kes-tävyysvaje ja kaikki.

Raimo Sailas lanseerasi aikoinaan sanaparin ”kestävyysvaje.” Jeesus olisi hyvin voinut lanseerata ”pyhän huolettomuuden” (vaikkei sitä tehnyt). Alituinen suorituspaine ja stressi peittävät ihmiselämästä jotain oleellista. Tietyinlainen pinnallisuus kasvaa siitä, että meidän on aina oltava tehokkaita.

Huolten näennäismaailma syntyy juuri siitä, että meidän on ennatettava niin paljon. Jeesus haluaa vakuuttaa siitä, että luomakunnan takana on tarkoitus ja persoonallinen Ystävä, joka tah-too ihmiselle hyvää.

Jeesus sallii meille hyvän joutilaisuuden elämäntyylin, joka on toki aivan muuta kuin vastuutto-muutta tai tehottomuutta. Siinä mielessä Jeesuksen puhe onkin vaarallista, koska se saattaa vai-kuttaa meihin. :)

Miten nämä evankeliumitekstin sanat mahtoivat upota Jeesuk-sen mahdollisesti köyhään kuuli-

jakuntaan, joka eli arkeaan kädestä suuhun -meiningillä?

Tässä yhteydessä on kai turha asettua ulkopuoliseksi tarkkailijaksi ja spekuloida, keitä olivat nuo ”köyhät” Jeesuksen kuulijat ja miten he reagoivat. Ennenmin voisi kysyä, miten tämä mahtaa upota minuun.

Kun näemme, miten Jeesuksen puhe toimii omilla ehdoillaan, myös historialliset kysymykset saavat asiallisempia vastauksia. Kysymme yksinkertaisesti, onko Jeesuksen puhe relevanttia tälle ajalle ja tilanteille? Mitä Jeesus halusi saada aikaan kuulijoissaan, ja mitä hän haluaa saada aikaan meissä?

Muistan tilanteen, jolloin pohdimme elämän laita puolen kulkijoiden kanssa tätä kyseenomaista kohtaa: Miten jatkuvasti epävarmuudessa (niin henkisesti, fyysisesti kuin sosioekonomisen aseman perusteella) elävien ihmisten on mahdollista suhtautua näihin Jeesuksen sanoihin?

Muistan, kuinka silloin pelot vaihtuivat luottamukseksi.

Mitä asiaa päivän teksteistä ha-luat korostaa, kun puhut rippi-

Rippikoulupyhä 8.9.

Tikkakosken kirkossa saarnaa pastori Antti Toivio. Messuun on kutsuttu erityisesti ensi vuoden rippikoululaiset ja heidän perheensä.

vitsevan kaikkea mikä kuuluu arkielämään – mutta hän ei halua, että keskitymme vain jokapäiväisen elämän huoliin.

Jos Jumala on luonut kaiken, voimme luottaa siihen, että hän huoletthii luomastaan, pitää sitä yllä ja ruokkii luotujaan.

Raamattua mukailleen: vaikkei meillä olisi mitään, omistamme silti kaiken.

Tänä päivänä keskitymme pohtimaan turhankin usein kysymyksiä: Mitä syömmme? Mitä juomme? Mistä saamme vaat-teet?

Jumala kyllä tietää meidän tar-

Koskaan ei ole liian myöhäistä

Yläkaupunki alkaa täyttyä energiaa pursuavista opiskelijoista. Onnekaat, elämän rytmiin päässet! Alkukesästä FB:ssä oli paljon vanhempien helpottuneita päivityksiä, kun perheen nuori oli saanut mieluisan opiskelupaikan. Sydän puristui, kun ajattelin niitä nuoria, jotka ehkä jo toistamiseen jäivät vaille paikkaa, mihin ankuroitua syksyn tullen.

Yksiselitteisesti varmaan kukaan ei osaa jäsentää, miksi yhteiskuntamme on muuttunut ilmapiiiriltään jyrkemmäksi. Yritän välttää ”minun nuoruudessani” puhetta, mutta live-tään tämän kerran. 1980-luvulla koettiin ihan mielekkäänä vaihtoehtona pitää välivuotta, tuumata elämänsuuntaa ja olla töissä. Itsensä osaamisen profiloimista ei tarvittu. En sano, että tilanne oli yhtään nykyistä parempi. Tilastot eivät tätä suoraviivaisesti kerro, mutta tyttöjen kouluttautumista ei pidetty yhtä tärkeänä kuin poikien. Lapset saivat perustella vanhemmilleen, että harrastukset eivät ole vain ajanhukkaa. Näitä on hyvä muistaa, kun päivittelemme lasten harrastusuraa ja nuoruuden pidentymistä, jolloin nuoret sitoutuvat enemmän opiskeluun kuin parisuhteeseen. Tilastoihin on lisätty lasten harrastukset hyvinvointia mittaavana indikaattorina. Tuoreet tilastot kertovat paljon muutakin myönteistä. Luokkakoot ovat pienentyneet ja lasten ja nuorten on yhä helpompi puhua mieltä painavista asioista vanhemmilleen, myös kansainvälisesti vertailtuna.

Samanaikaisesti kun aikakautemme on vaativampi, pitää se myös huolta koulutusuraa hapuilevista nuorista. Työka-verini opiskelupaikkaa vaille jääneelle pojalle soitettiin lauantai-iltana, onko hän halukas aloittamaan opinnot maanantaina. Ei minun nuoruudessani, ajattelen.

Työn suuntaa kysytään uudemman kerran keski-ässä. Normaalkiksi määritelty elämänkulku on onneksi huokoistunut. Postiluukustamme tipahti kaksi fuksiopasta, kun esikoiseni aloitti opinnot Helsingin yliopistossa ja itse, mitä työkiireet antavat myöten, kirkkososiologian. Koskaan ei ole liian myöhäistä.

Kirsi Pohjola
kehittäjä/Seurakuntien
Lapsityön Keskus

Soile Niinikosken mielestä kuka vain voi ryhtyä yrittäjäksi. Yrittäjyys vaatii kuitenkin tiukkaa itseluottamusta, uskoa asiaan ja innostuneisuutta. Oma asiaansa pitää jaksaa puskea eteenpäin. Niinikoski on itse kasvanut lapsuudesta saakka yrittäjyyteen.

Rikkaat, vapaat ja kiireiset yrittäjät

Henki & elämä esitti jyvaskyläläisille yrittäjille kuusi myyttiä yrittäjyydestä. Heidän tehtäväkseen jäi vahvistaa tai murskata ennakkoluulot.

PETRI KANANEN
teksti ja kuvat

1) Yrittäjä ei laske työtuntejaan.

Olen ollut yrittäjänä 25 vuotta, siitä viimeisen vuoden hierojana. Sitä ennen toimin 14 vuotta myyntiedustajana ja ennen tätä Kesport-kauppiaina. Aikoinaan laskin leikkimielisesti tuntipalkkaa jakamalla ansion tehdyillä tunneilla. Ei siinä tuntipalkkoille päässyt. Säännöllisesti en ole kuitenkaan yrittäjänä tekemiäni tunteja hirtteästi laskenut. Jokaisella meillä on käytössä 24 tuntia vuorokaudessa, seitsemän päivää viikossa ja 365 vuorokautta vuodessa.

Tekemäni työt ovat olleet luonteeltaan erilaisia. Pienyrityksissä yrittäjän antama työpanos on kuitenkin merkittävä. Kauppiaina olin vastuussa työntekijöistä, ja nykyinen työ hierojana on siinä mielessä vapaampaa.

Ilkka Syrjälä toimii hierontapalveluita tarjoavan beRELAXedin yrittäjänä.

2) Yrittäjäksi voi ryhtyä aivan kuka tahansa.

Mielestäni yrittäjäksi voi ryhtyä kuka

tahansa, tarvitaan vain oikeanlaista asennetta ja antautumista asiaan. Yrittäjyys vaatii tiukkaa itseluottamusta, uskoa asiaan, hyvää tukiverkostoa, ja mikä tärkeintä, innostuneisuutta. Yrittäjäksi siis kasvatetaan, synnytetään ja ajaututaan. Jokaisella on oma reittinsä päätyä yrittäjäksi.

Kaikki suuri lähtee pienistä asioista. Täytyy itse jaksaa puskea omaa asiaansa eteenpäin ja uskoa siihen. Sitä kautta muutkin uskovat sinuun ja tekemiseesi. Olen yrittä-

Kaikki suuri lähtee pienistä asioista.

jäperheestä. Pienestä pitäen olen nähnyt, että yrittäjyyden hienoin puoli on vapaus tehdä niitä asioita, joista pitää. Mikään ei tule valmiina. Se palkitsee, kun on valmis tekemään töitä. Yrittäjyys kasvattaa niin hyvässä kuin pahassakin. Eri-laiset kokemukset ja onnistumiset ovat syy toimia yrittäjänä ja luoda omaa unelmaansa.

Soile Niinikoski on yksi kolmesta

yrittäjästä tapahtumia ja elämyksiä tuottavassa Elämystuotanto 40100 Oy:ssä.

3) Yrittäjällä on aina kiire.

Yrittäjän yleensä mielletään olevan tavoitettavissa helposti puhelimella. Jos hän ei vastaa tai puhelu menee vastaajaan, tulee mielikuva, että hänellä on varmaankin kiire. Itse pyrin soittamaan, laittamaan tekstiviestiä tai sähköpostia ja tiedustelemaan, mistä on kyse. Kirjallinen kanssakäynti varsinkin tällä omalla it-alalla on luonteva ja käytännöllinen tapa viestiä.

Yrittäjänä voi itse hallinnoida omaa työaikaansa. Itse mielelläni hieman vaihtelen työaikaani. Välillä teen vaikka neljä tuntia töitä, jonka jälkeen rentouden esimerkiksi kävelylenkin ja äänikirjan parissa. Sitten taas jaksaa! Näyttää jopa tämän lehden lukijoiden suosikkikirja *Raamattukin* olevan äänikirjana saatavilla.

Välttämättä kovin pitkää lomaa ei yrittäjällä perinteisesti ole varaa pitää. Muutama päiväkin silloin tällöin antaa virtaa.

Heikki Laitala on it-tukea kotitalouksille ja pienyrityksille tarjoavan IT-Apu Laitalan yrittäjä.

4) Yrittäjän tunnistaa uudenkarheasta menopelistä.

Yrittäjyys on elämäntapa. Yksin yrittämisellä ei rikastu, mutta pysyy hengissä. Elämäntapaa ovat omat päätökset työpäivän pituudesta, vapaapäivistä ja lomista. Näen heti kättäni tulokset ja saan samalla kiitosta hyvin tehdystä työstä. Kaikki tämä kasvattaa henkistä pääomaa, joka auttaa jaksamaan arjessa, vaikka se ei heti tilipussissa näyäkään.

Lomalla ja vapaalla mieltä voi kaihertaa, kun ei pysty palvelemaan asiakkaita tai ottamaan vastaan varauksia. Oman henkisen jaksamisen kannalta on tärkeää kuitenkin pitää vapaata ja harrastaa jotain aivan muuta kuin omaa työtä. Olen uskaltanut toteuttaa unelmia ja haluan näyttää myös muille, että välillä riskinotto kannattaa. Unelma ei aina ole uudenkarhea menopeli.

Pirkko Riikonen on Kauneushoitola Maaritin yrittäjä.

5) Valtio tekee yrittämisestä mahdollontta.

Jos verotus nousee tulevaisuudessa, niin pienyrittäjä ei pysty työllistämään. Silloin yrittäjä itse joutuu te-

kemään enemmän töitä. Valtion pitäisi laittaa nuorison työllistämiseen paukkuja.

Suomen talous on huonossa jaksassa. Isot yritykset ovat karkaamassa ulkomaille, ja tämä kehitys vie työpaikkoja. Jotta kansalaisten ostovoima säilyisi, niin teollisuuden

Olen uskaltanut toteuttaa unelmia.

viennin pitäisi vetää.

Suomessa on yrityksen perustajalla vastassa aikamoinen byrokraatviaidakko. Kun aloitimme vuosi sitten **Simo Pynnösen** kanssa toimintamme, niin haimme apua uusyrityskeskuksesta. Omin voimin emme olisi pystyneet yritystä käynnistämään. Monenlaisia papereita piti täytellä. Yrityskummistamme **Erkki Laines-ta** ja uusyrityskeskusten **Jouko Laitisesta** on ollut erittäin suuri apu.

Markku Rapo on toinen lähil-

pomo Jyväskylän Pakari Oy:n yrittäjästä.

6) Yrittäjän vapaus on ihanaa.

Ajatus vapaudesta on tärkeää monelle yritystä perustaessa. Yleensä

Markku Rapo on huolissaan yrittäjien verotuksesta. Hän haluaisi myös, että valtio tukisi enemmän nuorten työllistämistä.

Heikki Laitala pitää siitä, että voi hallinnoida omaa työaikaansa. Hänen mielestään yrittäjä antaa itsestään kiireisen kuvan, jos hän ei vastaa puheluihin.

Eeva Pääkköselle yrittäjän vapaus tarkoittaa myös vastuuta asiakkaiden hankinnasta ja samalla myös omasta toimeentulosta.

Pirkko Riikonen sanoo, että yrittämisellä ei rikastu, mutta pysyy hengissä. Hänestä yrittäjyyden mukanaan tuomat hyvät puolet kasvattavat henkistä pääomaa.

Yrittäjien kirkkokonsertti: Joel Hallikainen Taulumäen kirkossa su 15.9. klo 14. Järjestävät: Keski-Suomen yrittäjät ja Jyväskylän seurakunta.

Maisa Virkkunen ja hänen tyttärensä Riikka Ahonen paistattelevat auringossa huimissa Hallin Kolhin maisemissa Jämsässä. Perhe osti tilan heti sotien jälkeen ja hankki siellä elantonsa kovalla työllä. Sokeutunut Maisa Virkkunen saa asua edelleen kotitalalla omassa asunnossaan läheistensä ympäröimänä. Kotona asuminen onnistuu kunnallisen kotipalvelun ja sukulaisten antaman avun turvin. Sokeutuminen oli aikanaan kova paikka toimeliaalle naiselle ja koko lähipiirille.

Vaikka elämän piiri pienenee, asuu päässä 25-vuotias tyttö

Maisa Virkkunen, 93, ja hänen vanhin lapsensa Riikka Ahonen, 66, ovat vaihtaneet huolehtijan ja huolehdyttävän roolin hyvässä yhteisymmärryksessä. Ikääntyvän vanhemman laskeva toimintakyky huolestuttaa silti koko ajan lapsia.

PETRI KANANEN
teksti ja kuvat

Maisa ja Pentti Virkkunen ostivat sodan jälkeen Jämsän Hallista tilan, josta he saivat elantonsa eläkkeelle jäämiseen saakka. Perheeseen syntyi viisi lasta. Suomessa oli pulaa kaikesta, ja Virkkuset eivät olleet poikkeuksia.

– Eläimiä, lapsia, taloutta. Koko elämä meni tässä. Ei ollut aikaa oikeastaan mihinkään muuhun, vaikka päässä pyöri monenlaisia ajatuksia. Olin kova lukemaan, Maisa Virkkunen sanoo.

Lapset hoitivat toisiaan ja osallistuivat myös kodin töihin heti, kun kykenivät. Perhe ei olisi selvinnyt ilman lasten työpanosta.

– En ehtinyt kasvattaa lapsia. Se mitä olisi pitänyt tehdä, jäi tekemättä ja muu pakollinen tuli tehdyksi. Lapsille ei ollut tarpeeksi aikaa. Olin ollut arvokasta kerrottavaa ja tietoa, ja sitä ei ehtinyt koskaan puhua. Oli aina arjen kiirettä ja pakkoja. Jäi ikuisiksi laiminlyönnin tunteeksi, että ei pystynyt lapsille antamaan parempaa kuin olisi tahtonut.

Riikka Ahonen, perheen vanhin tytär, kuitenkin ymmärtää, mistä olosuhteissa oli kysymys.

– Tämä kaunis maisema ja luonto kompensoivat hyvin paljon sitä, mitä ehkä puuttui. Me elettiin jälleerakentaminen. Se oli kovaa aikaa. Ruokaa oli vähän ja vaatteita ei ollut. Minä ymmärrän, mistä se kaikki

johtui.

Töiden lisäksi lapsilla oli aikaa myös leikeille. Kun kavereita tuli kylään, pöytään kannettiin vain lisää lautasia ja lattialle patjoja. Koti oli aina avoin kavereille.

”Minulle ei tullut ikää, minä vain vanhenin.

Riikka ja muut sisarukset polähtivät maailmalle. Riikan tie kävi Katajaaniin, jossa hän avioitui **Risto A. Ahosen** kanssa. Matka jatkui vielä Jyväskylän ja Lapuan kautta Tampereelle. Riikka oli lastentarhan opet-

taja, erityisopettaja ja luokanopettaja. Lapset pitivät yhteyttä kotiin kirjeitse ja puhelimitse. Lomilla käytiin säännöllisesti vanhempia katsomassa.

– Kyllä välit lapsiin ovat aina olleet hyvät. Jokainen vain pinnisteli. Lapset joutuivat tekemään kaikenlaista, ja he osasivat kaikenlaista, ja myös sopeutua.

Maisa kouluttautui 70-luvun alussa kotiaavustajaksi, ja teki sitä työtä neljä vuotta. Selkä pakotti eläkkeelle neljän vuoden työrupeaman jälkeen. Tämän jälkeen hän toimi vuosia sotilaskotisisarena Hallin sotilaskodissa. Omaa ikääntymistään hän ei ole koskaan huomannut.

– Minulle ei tullut ikää, minä vain

vanhenin. Kun työ tilalla väheni ja lapset kasvoivat, oli enemmän aikaa ja elämä tavallaan helpottui.

Virkkusten tilalla vanhin poika **Olli** siirtyi tilan isännäksi vuonna 1980. Maisan aviomies Pentti kuoli vuonna 1981 – kolmea viikkoa ennen kuin vanha pari olisi muuttanut samaan pihaan valmistuneeseen asuntoon.

Vasta silmäpohjan rappeumasta johtunut sokeutuminen pysäytti Maisan vuosituhatteen vaihteessa.

– En tajunnut minkäänlaista vanhenemista ennen kuin näkö meni. Se oli yllätys. Ajattelin, että ei sellaista saanut tulla. Minulla oli vielä paljon tekemistä.

Ensin silmään tuli verenpurkauma, ja näkö meni melkein koko-

naan sen mukana. Tämän jälkeen tutulla kotitiellä kävellessä tapahtui pelätty asia.

– Oli kuin verho olisi laskettu. Kepin avulla pääsin pihaan. Silloin tajusin, että on tullut lopullinen piimeys. Ajattelin, että tämä on sellainen lyönti, josta en selviä. Toisaalta jokin sanoi, että Jumala on luvannut, että hän on koko ajan äärellä.

Maisa pystyy erottamaan toisella silmäkulmallaan pienenä valon pilkahduksena onko ympärillä mustaa vai vähän vaaleampaa.

– Ilo sekini.

Maisalle näön menettämien oli kova paikka. Tuli noloja tilanteita, kun hän ei pärjännytään kaikissa asioissa itsenäisesti. Oli vaikea pyy-

tää apua. Tai suostua, että toiset auttoivat.

– Tuntui, että kyllä minä selviän. Olin kyllä kiitollinen, että kaikki meni hyvin. Hirmuisen paljon olen saanut apua. Oma perhe, lapset pani-

”Sanot joka ilta, että sinulla on kaikki hyvin.

vat toimeksi, niin en jäänyt yksin istumaan ja itkemään tänne sisälle. Yhteiskunnan apu on ollut tuntuva.

Lapsille äiti oli ollut vuosikymmenet tuki ja auttaja. Sokeutumisen jälkeen sisarukset sopivat konkreet-

tisesti, miten he nyt vastavuoeroisesti auttavat äitiään.

– Alkoi paperisota, että saatiin kunnallista apua äidille. Äidin oli alussa omassa asunnossa vaikea tulla toimeen ennen kuin hän tottui sokeuteen. Äiti esimerkiksi eksei tässä keskellä olohuonetta. Minä asuin Lapualla 3,5 tunnin ajomatkan päässä täältä. Kävin täällä niin paljon kuin pystyin.

Lapsilla oli äidistään suuri huoli. Kukaan ei osannut odottaa sokeutta. Piti miettiä, muuttaako äiti jonkun lapsensa luo asumaan vai menisiko hän palveluasuntoon. Kunnallinen kotona annettu apu on kuitenkin ollut niin huomattavaa, että Maisa on pystynyt asumaan kotonaan tä-

män päivään saakka.

Maisa ei ole kokenut, että lapset olisivat puuttuneet hänen elämäänsä liikaa. On ollut se vapaus sanoa, jos ei halua jotakin.

– Riikka syöttää hirveän suolaton ruokaa. Kestän paremmin suolaista kuin hänen miehensä. Ja tykkään aivan hirveästi voista. Riikka sanoo, ettei se ole terveellistä. Mutta se on ihan varmasti terveellistä tämän ikäiselle.

– Ehkä siinä vaiheessa kun palvelutaloasuntoa mietittiin, niin silloin panit vastaan. Silloin tuntui, että sinulla ei ole turvallista olla täällä yksin.

Riikan mielestä Maisa on valoisa, iloinen ja kiitollinen ihminen. – Sanot joka ilta puhelimesta, että sinulla on kaikki hyvin. Vaikka elä-

Maisa Virkkunen ja Riikka Ahonen. Äidin ja tyttären ystävyys on säilynyt lapsuudesta tähän päivään saakka hyvänä.

Maisa Virkkunen sokeutui vuosituhatteen vaihteessa. Toisessa silmässä on jäljellä pieni alue, jolla hän voi aistia onko ympärillä pimeää vai valoisaa.

män piiri koko ajan pienenee, päässä asuu se 25-vuotias nuori tyttö, joka ei ikinä vanhene.

Miten lapsilla voi olla olla näin hyvät välit omaan äitiinsä?

– Se johtuu lasten hyvydestä. Kaikki haluavat olla itsenäisiä. Toisaalta, kun on itse huolehtinut lapsista, niin ei ole mitenkään ihme, että lapset huolehtivat samalla tavalla.

– Se johtuu siitä hyvästä kasvatuksesta, jota sanoit, että et ole ehtinyt antaa. Sinulla ei ollut aikaa istua lukemaan lapsille. Mutta me aina tiesimme, että sinä rakastat meitä.

Senioriforum: ”Läheinen -rakas ja taakka” 19.9. Keskus-seurakuntatalolla

Taide- ja Kehysliike
PEKKA KORHONEN
 Gummeruksen. 3, 40100 Jyväskylä, p. 217 587

ween maan wiljaa

Koko perheen kala- ja elomarkkinat Jyväskylän Paviljongissa ja ulkoalueilla 14.-15.9.2013.

Tapahtumassa on tarjolla syksyn parhaita antimia, aterioita, kala- ja lihatuotteita, leivonnaisia ja laadukkaita käsitöitä. Avoinna la 10-17 ja su 10-16.

Tule nauttimaan syksyn sadosta!

Järjestäjät:
 ProAgria Keski-Suomi ja K-S Maa- ja kotitalousnaiset

www.wmw.fi
[facebook.com/elomarkkinat](https://www.facebook.com/elomarkkinat)

ween maan wiljaa

SHOPRIDER VERRATON APUVÄLINE LIIKKUMISEEN

apuaajoneuvo.fi

TAATTUA LAATUA!

TILAA KATTAVA ESITE 040 1244 282

MAAHANTUONTI, MYYNTI JA VUOKRAUS: KUUSILUOTO OY
 Kehittäjänkatu 16, 04440 JÄRVENPÄÄ info@apuaajoneuvo.fi

Mainio Vire

Kotihoitopalveluita Huhtasuo-Aittorinne- ja lähialueilla

TARJOUS ARKIPÄIVISIN KLO 13-15

- peseytyminen 32,80 € /tunti
- lääkkeenjako 30 € /tunti
- asiointiapu 32,80 € /tunti

OTA YHTEYTTÄ!

Sanna Hämäläinen
 p. 050 368 9372
sanna.hamalainen@mainiovire.fi
www.mainiovire.fi

yle

Ole kuulolla!

Seurakunnan radio-ohjelmat Radio Keski-Suomesta 99,3 MHz tiistaisin ja torstaisin noin klo 13.40

Henki & elämä

Ei lasten leikkiä -näyttely kertoo holokaustin lapsiuhreista

KAARINA HEISKANEN teksti
 YAD VASHEM -MUSEO kuva

Ei lasten leikkiä -näyttely kertoo eloonjäämisestä ja lasten kamppailusta pitää kiinni elämästä holokaustin varjossa. Holokaustin aikana murhatusta kuudesta miljoonasta juutalaisesta noin puolitoista miljoonaa oli lapsia. Eloon jäi vain muutamia tuhansia lapsia.

Näyttely nähdään Jyväskylän kirjastossa syyskuun kahden ensimmäisen viikon aikana. Sen on tuonut Suomeen Jerusalemissa toimiva Yad Vashem -museo ja koulutuskeskus yhteistyössä lukuisien Suomessa toimivien järjestöjen kanssa.

- Näyttely antaa kasvat holokaust-

tin pienimmille uhreille. Se kertoo, kuinka ihminen yrittää säilyttää ihmillisyyden joka tilanteessa, Israelin Suomen suurlähettiläs Dan Ashbel sanoo.

Hän avasi näyttelyn maanantaina 2.9. Ashbelin mukaan holokaustista on edelleen puhuttava. Historian mustimpien tapahtumien tunteminen ehkäisee muukalaispelkoa ja estää tapahtumien toistumista.

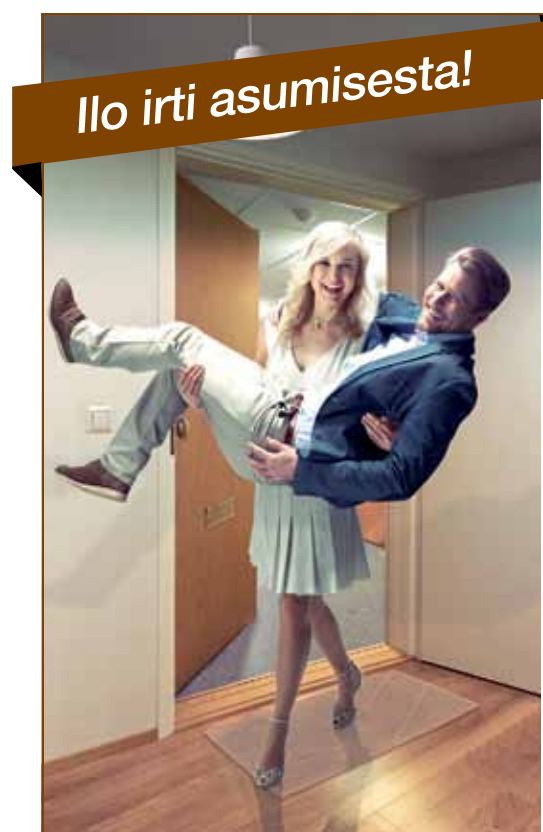
Yad Vashem -museo ja koulutuskeskus perustettiin Israelin parlamentin aloitteesta vuonna 1953. Sen vastuulla on juutalaisen kansan holokaustin aikaisen historian dokumentointi, jokaisen kuuden miljoonan uhrin muiston ja tarinan säilyttämi-

nen sekä holokaustin merkityksen välittäminen tuleville sukupolville. Yad Vashemissa vierailee vuosittain noin miljoona kävijää. Lisäksi keskus vie näyttelyitä eri puolille maailmaa lisätäkseen tietoutta holokaustista ja sen universaaleista opetuksista. Ei lasten leikkiä on ensimmäinen Yad Vashemin näyttely Suomessa.

Ei lasten leikkiä kaupunginkirjastossa torstaina 5.9. ja perjantaina 6.9. klo 8-20 sekä seuraavalla viikolla maanantaista perjantaihin 9.-13.9. klo 8-20, sekä lauantaina 7.9. ja 14.9. klo 10-16. Käynti lauantaina huoltoväylän kautta.

Nelly Toll maalasi vesiväriä Lvovin ghetossa. Nelly Toll maalasi ghetossa perheensä elämää ajalta ennen sotaa ja kuvitti äitinsä kertomia kertomuksia. Nelly Toll asui sodan jälkeen New Jerseyssä ja lahjoitti työn Yad Vashemin kokoelmiin.

Ilo irti asumisesta!

VVO-kotikeskuksessa on ammattitaitoista henkilökuntaa auttamassa sinua löytämään sopivan vuokratilan VVO:n monipuolisesta asuntotarjonnasta.

Voit valita vuokratilasi: Ainolan järvenrantamaisemista, Kukkumäen lenkipolkujen vierestä, keskustan palvelujen äärellä tai muualta upeaa Jyväskylää. VVO:lle on myös valmistumassa uudiskohde, Väinönkatu 15:een, ensi vuoden alkupuolella.

VVO:n vuokra-asunto on turvallinen asua ja asioiminen on helppoa ja vaivatonta. Vapaana oleviin vapaarahoitteisiin tai ararajoitteisiin vuokra-asuntoihin voit tutustua nettisivuillamme: www.vvo.fi.

VVO
 Yksi elämä. Asu se hyvin.

VVO-kotikeskus | Väinönkatu 15 | 40100 Jyväskylä |
 Avoinna ma-ke, pe 8.30 - 15.30, to 10.30 - 15.30 |
 Puh. 020 508 4160 | jyvasky@vvo.fi

Yhteyshenkilö: 020 508 4160 | soittamalla Soiteen nimiseen mukaisesti kotimaan lankapuhelimesta soittamalla 0,26 senttiä/puhelu + 17 min/min. ja matkapuhelimesta 0,26 senttiä/puhelu + 17 min/min.

Vuoden vapaaehtoinen valitaan ensimmäistä kertaa

KAARINA HEISKANEN teksti

Kansalaisareena käynnistää uuden perinteen ja etsii Vuoden vapaaehtoista. Haku on parhaillaan käynnissä. Vuoden vapaaehtoinen voi olla pitkän linjan vapaaehtoistoimija tai uusi, mutta innovatiivinen tulokas.

Hän voi toimia vapaaehtoisena missä päin Suomea tahansa. Vuoden vapaaehtoinen voi olla myös oman yhteisönä kantava voima, taitava innostamaan muita, kekseliäs ja rakentava toiminnan kehittäjä tai siten jollain aivan muulla tavalla ansioitunut vapaaehtoistyöntekijä.

Kuka tahansa – niin yksityishenkilö kuin yhteisökin – voi ehdottaa Vuoden vapaaehtoinen -palkinnon saajaa. Ehdotuksessa tulee perustella, miksi juuri tämä henkilö ansait-

sisi arvoniimen. Ehdokkaan voi ilmoittaa 6.10. mennessä kansalaisareena.fi-sivustolla.

Vuoden vapaaehtoinen -ehdokkaat esitellään 14.10.-1.11. Kansalaisareenan sivulla. Samaan aikaan voi äänestää omaa suosikkiaan.

Äänestyksen päätyttyä arvovaltainen raati valitsee palkittavan kymmenen eniten ääniä saaneen henkilön joukosta. Raadin muodostavat Turun piispa **Kaarlo Kalliala**, Martta-liitto ry:n toiminnanjohtaja **Marianne Heikkilä**, RAY:n viestintäpäälikkö **Liisa Kaioresalo**, Helsingin kaupungin nuorisotoimenjohtaja **Tommi Laitio**, Suomen sosiaali ja terveys ry:n järjestöjohtaja **Panu Laturi**, kansanedustaja ja Eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmän

puheenjohtaja **Sanna Lauslahti**, Helsingin Sanomien entinen päätoimittaja **Reetta Meriläinen** sekä Veikkauksen viestintäpäälikkö **Susanna Virén**. Raadin sekä Kansalaisareenan hallituksen puheenjohtaja on **Markku Vaittinen**.

Vuoden vapaaehtoinen palkitaan 23.11. Vapaaehtoistoiminnan Menu-messuilla Helsingin Messukeskuksessa.

Kansalaisareena on sitoutumaton yhdistys, joka edistää kansalaisten vapaaehtoista ja omaehtoista toimintaa sekä lisää vapaaehtoisuusrin toimijoiden yhteistyötä.

Kerro ehdokkaasi Vuoden vapaaehtoiseksi 6.10. mennessä osoitteessa www.kansalaisareena.fi

Vertaistuki on sururyhmien parasta antia

KAARINA HEISKANEN teksti ja kuva

Läheisen kuoleman aiheuttamasta kivusta ja menetyksestä voi selvitä ajan kanssa ja surua jakaa. Suru hellittää otettaan, kun sitä ei patoa eikä pakene. Jyväskylän seurakunta järjestää tänä syksynä lukuisia sururyhmiä, joissa surua ja menetystä voi purkaa.

Sururyhmää ei suositella heti surun akuutissa vaiheessa. Ryhmät koostuvat noin kuusi kertaa. Koostumisten teemoja ovat muun muassa surutyön vaiheet, kuolemaan liittyvät ajatukset, kysymykset omasta selviämisestä ja jaksamisesta. Yleensä ryhmässä käydään läpi myös tapaamisten välisiä tunnelmia. Ryhmään tulo ei edellytä seurakunnan jäsenyyttä.

Kokoseurakunnallisia sururyhmiä alkaa kaksi. Halsilassa 9.10. alkavan ryhmän ohjaajat ovat pastori **Annamari Siitonen** ja diakoni **Juha Halonen**. Säynätsalon ryhmää ohjaavat pastori **Päivi Kärkkäinen** ja diakoni **Paula Kiviranta**. Se alkaa marraskuussa.

Vaajakosken sururyhmään ovat etusijalla Vaajakoskella asuvat. Syksyllä alkaa myös nuorten ai-

Suru hellittää otettaan, kun sitä ei patoa eikä pakene. Surusta voi puhua muun muassa seurakunnan sururyhmissä.

kuisten sururyhmä, jota ohjaa pastori **Johanna Niiles-Hautanen**, sekä nuorten sururyhmä, jota ohjaavat **Teresa Muhonen** ja **Johanna Matilainen**. Ne ovat kokoseurakunnallisia. Ensi vuonna on sururyhmä Korpi-lahdella ja keskustassa. Luvassa on myös omat sururyhmänsä lapsena

tai nuorena kuolleiden vanhemmille, vanhempansa menettäneille lapsille sekä itsemurhan tehneiden läheisille.

Tarkemmat tiedot sururyhmistä www.jyvaskyseurakunta.fi/apua/surun_kohdatessa

Jalkahoidot, hieronnat ja lahjakortit Hierontapiste Iisopista, Liisa Nipuli Kauppakatu 28 A 54 050 362 27 44

NYT LAATUA PARHAIMMILLAAN!

Linssit -50%

SILMÄLASIEN OSTAJILLE
 Tarjous voimassa 30.9. saakka.
 Hyvä palvelu – nopea toimitus.

Kauppakorin OPTIIKKA
 Väinönkatu 36, 40100 Jyväskylä, p. (014) 621 488

Perunkirjoitukset
 20 v-kokemuksella.
P. 044 0644 897

Ilmoitusmarkkinointi
 Jaana Mehtälä p. 020 754 2309
jaana.mehtala@kotimaa.fi
KOTIMAA-YHTIÖT

Kotimaa24 taskussasi!

Lue uutisia ja blogeja K24 -applikaatiosta. Mukana myös uskontojen kalenteri.

Ladattavissa Windows Marketplacesta.

Juhlan Päikä
Pito- ja Juhlapalvelu PUNAINEN PIRTTI KY
 Ilmarisenkatu 20, 40100 Jyväskylä
 p. (014) 378 1802 www.punainenpirtti.fi

Tule tasauskerääjäksi

Tasauspäivä kävelykadulla 19.9. klo 10-15. Asiaa ihmiskaupan vastaisesta työstä ja myyntituotteita Tasauksen hyväksi. Mukana mm. Thaimaan lähetti Leena Helle. Tasauksen lipaskerääjiä tarvitaan, tunniksi tai vaikka koko päiväksi. Ilmoittaudu 040 560 9904, sade.pirttimaki@evl.fi

Kävele naiselle ammatti

Kävele naiselle ammatti -tapahtuma 15.9. klo 15. Kokoon tuleminen Kankaalla parkkipaikalla Porttitalon edessä Kämpinkatu 3. Alkueräyrytely Markus Rosti, CrossFit. Kävelyreitit varrella tutustutaan vanhaan paperitehtaaseen ulkoa ja sisältä sekä ihailaan graffitiseinää ja kaupunkivilyyn kukoistusta. Lopuksi kahvit. Ilmoittautuminen www.naistenpankki.fi Samalla voit auttaa kehitysmaiden naisia lahjoittamalla ammatin 30 eurolla.

Naisten pankin lukupiiri

16.9. klo 17 Cygnaeuskatu 8:ssa
 Kirjat: Leena Pasanen Doktorin lapset ja Noel: Doktorin tarinoita Tansaniasta

Työmies ja miehen työ

Keski-Suomen Miesten ilta

Pe 6.9. klo 18 Hipposhallissa Jyväskylässä

Työministeri **Lauri Ihalainen**
 Toimitusjohtaja **Jan-Markus Holm**
 Piispa **Seppo Häkkinen**
 Juontajana kirkkoherra **Ossi Poikonen**

Musiikki: At the Father's Resting Room ja Virsiväljet, johtaa Johanna Manninen.

Tarjoilu klo 17 alkaen.
 Tilaisuus on maksuton. Kolehti.

Järj. Keski-Suomen luterilaiset seurakunnat

KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti

Työmarkkinakeskusjärjestöjen neuvottelemalla työllisyys- ja kasvusopimus tuo palkansaajille ensimmäisen sopimusjakson ensimmäisen vuoden aikana 20 euron ja toisen vuoden aikana 0,4 prosentin palkankorotukset. Sopimuksen voimaantulo edellyttää, että liittotason neuvotteluissa saavutetaan seuraavan kahdeksan viikon kuluessa riittävä kattavuus sopimukseen sitoutumisesta. Sopimuksen syntyessä ensimmäisen sopimusjakson pituus kirkon sektorilla

olisi yhteensä 22 kuukautta ja kestäisi 31.1.2016 asti. Lisäksi sopimukseen sisältyy toinen sopimusjakso, joka päättyisi virka- ja työehtosopimusosapuolten päättämänä ajankohtana 1.11.2016-31.1.2017.

Työllisyys- ja kasvusopimuksen päämäärä on talouden kääntäminen terveille kasvu-uralle lisäämällä työllisyyttä, tukemalla palkansaajien osuutta ja ansiokohiivaa sekä parantamalla yritysten menestymismahdollisuuksia globaalisissa kilpailuissa.

Tarkoituksena on myös lisätä taloudellisen toimintaympäristön ennakkoitavuutta sekä varmistaa kustannuskilpailukyyn parantuminen ja työllisyyden kasvun toteutuminen.

Sopimukseen sisältyy muun muassa työeläkeuudistuksesta neuvottelemisen syksyn 2014 mennessä työriiden pidentämiseksi, lyhyiden työsuhteiden vastaanottamisen helpottamisen sovitellun päivärahan uudistuksella vuoden 2014 alusta sekä työttömyyspäivärahan omavastuun lyhentäminen vuoden 2014 alusta.

Raamattua ristiin rastiin

AJANKOHTAINEN RAAMATTU -OPETUSSARJA

■ Sarja alkaa Keltinmäen kirkossa 10.9. klo 18. Teema on *Raamattu – laki, virikekirja vai Jumalan sana?* 25.9. aihe on *Viljele ja varjele – ihminen luomakunnassa*. 20.11. puhutaan *köyhistä ja rikkaista, oikeudesta ja koh-tuudesta*. 15.1. pohditaan *sinun, minun ja meidän lapsia*. Luennot Eivor Pitkänen.

LUUKKAAN SEURASSA

■ Eivor Pitkänen tutustuttaa Luukkaan evankeliumeihin Keltinmäen kirkossa 11.9., 16.10., 13.11., 18.12 Taizé-rukoushetkien jälkeen klo 18.

PERJANTAIN PUOLIPÄIVÄSSÄ PYHÄN TEKSTIT TUTUIKSI

■ Kortepohjassa tutkitaan perjantaisin klo 12–14 seuraavan sunnuntain raamatuntekstejä. Oma Raamattu ja muistinpänovaliineet mukaan. Ensimmäinen kokoontuminen 27.9. Syksyn muut kerrat ovat 11.10., 25.10., 8.11., 22.11., 4.12. ja 20.12. Tied. Kaija-Liisa Laurio. 040 709 4062.

TIMO JUNKKAALIN HYVIÄ UTUUSIA HALSSILASSA

■ Timo Junkkaala tuo raamatunopetusillassa 11.9. klo 18.30 *Hyviä uutisia sinulle, joka et koe Jumalan johdattusta*. Musiikki Pertti Kallio. Iltaatee.

IHME JUMALA! VAAJAKOSKELLA

■ Ihmettelyn sarjan aloittaa TL ja tutkija Elina Tourunen 10.9. klo 18. Teema on *Luominen Ihme*. Musiikki Gospel Covertajat, juontoo Hannu Hut-tunen. Teetarjoilu. 8.10. *Luonatuksen Ihmeestä* puhuu kirkkoherra Arto Viit-tala ja 12.11. *Pyhityksen ihmeestä* kirkkoherra Simo Lampela.

KUUSI ILTAA PSALMIEN PARISSA

■ *Onneni on olla lähellä Jumalaa* – luentosarjasta vastaa Kari Valkonen. Ensimmäinen ilta on Kuokkalan kirkossa 19.9. Sen teema on *Jumala on auttajani*. 3.10. luennon teema on *Herra on minun paimeneni*. Musikista Kuokkალassa vastaa Saara Mörsky. Loput neljä luentoa ovat Kaupunginkir-kossa. Tuolloin ensimmäisessä illassa on mukana Seppo Wuolio, ja musiikista vastaavat Keskustan alueseurakunnan kanttorit. 17.10. otiskio on *Minun sieluni janoaa Jumalaa*, 31.10. teema on *Syvydestä minä huudan*, 14.11. *Onneni on olla lähellä Jumalaa* ja 28.11. *Kiittäkää Herraa, Hän on hyvä*. Luennot alkavat klo 18.30. Kuokkალassa kahvit klo 18 alkaen.

NINA ÄSTRÖM SANAN JA RUKOUKSEN ILLASSA

■ Sanan ja rukouksen illat jatkuvat Kuokkalan kirkossa kerran kuukaudessa, aina torstaisin klo 18.30. Lapsille omaa ohjelmaa klo 18.30–20. Ensimmäisessä illassa 12.9. laulaa Nina Äström. *Avoimesta taivaasta* puhuvat Minna Korhonen ja Kari Valkonen. 10.10. kysytään, *kuuleeko Jumala*, ja kuullaan todistuksia rukousvastauk-sista. Musiikki Sound of Grace. 7.11. teema on *Jumalan uskollisuus*. Samalla vietetään rukousiltojen 25-vuotisjuhlaa. Tuolloin puhuvat Arto Viitala, Tapio Karjalainen ja Kari Valkonen. Musiikki Seppo Marttisen orkesteri.

AIKUISTEN OIKEESTI USKOSTA JA ELÄMÄSTÄ PALOKASSA

■ Aikuisten oikeesti -keskusteluryhmissä keskustellaan rohkeasti ja rävä-kästi. Tiistai 17.9. klo 18 kirkon takkahuoneessa: *Kristityn vapaus*.

SELUNHOIDOLLINEN RETRIITTI VESALAISSA

■ Retriitissä lähdetään matkalle sisäiseen toipumiseen, etsitään itsetunnon rakennusaineita sekä haetaan vapautusta syylisyydestä. Retriitti on 22–24.11. Vesalan luteriliskuksessa. Sen opetuspuheet pitävät Petri Välimäki, Salmel Blomster ja Kari Valkonen, musiikista vastaa Heikki Mikkonen. Ret-riitin hinta 80–170 euroa. Hinnat sisältävät ruokailut, kahvit ja majoituksen omiin linavaattein sekä saunan. Tied. ja ilm. 1.11. mennessä kari.valkonen@kolumbus.fi tai 050 384 3702.

Synttärjuhla

VANHEMMAN VÄEN SYNTYMÄPÄIVÄT TIKKAKOSKELLA

■ sunnuntaina 20.10. Juhla alkaa klo 10 jumalanpalveluksella kirkossa, jonka jälkeen kahvit ja ohjelmaa seurakuntasalissa. Juhlaan kutsutaan mukaan kaikkia 70-, 75-, 80-, 85-, 90-vuotiaita tai sitä enemmän tänä vuonna täyttäviä.

IKÄIHMIEN SYNTYMÄPÄIVÄT PALOKASSA

■ perjantaina 25.10. klo 13–15 Palokan kirkkosalissa ja -torilla. Tervetu-loa kaikki kuluvan vuoden jälkipuoliskolla 70, 75, 80, 85, 90 tai enemmän vuosia täyttävät syntymäpäiväsankarit.

TOIMINTAPÄIVÄ KORPILAHDELLA

■ perjantaina 27.9. klo 10 alkaen 65 ja 70 vuotta täyttävien toimintapäivä Mutasella. Ilm. 16.9. mennessä diakonissalle 050 557 9003.

Tapahtumat

6.9.-19.9.2013

TAULUMÄEN KIRKKO

Su 8.9. klo 18 Tuomasmessu, Liukkonen, Palola, Björninen ja bändi, Aartolahti ja kuoro. Mahdollisuus yksityiseen rippiin klo 17.30 alkaen.

Su 15.9. klo 18 Messu, Helin, Vähäylikkä, Väisänen, Voice-kuoro, johtaa Tarja Erk-kilä. Uusi kuoro aloittaa. Koelaulutlaisuus Taulumäen kirkossa ke 11.9. klo 18. Kuoro harjoittelee J.S. Bachin Orgel-büchleinin koraaleja. Harjoitukset keskiviikkoisin klo 18. Lisäksi pari kuoro-leiriä vuodessa. Tied. petri.tiusanen@evl.fi, 050 553 2534

HUHTASUON ALUESEURAKUNTA

Huhtasuon kirkko
Messu su 8.9. klo 10, Siistonen, Salmela. Hyväntekeväisyiskonsertti su 15.9. klo 18. *Rakkas on Jumalan lahja*, Satu ja Arto Rantanen. Ohjelmaa 5 €, kahvit. Messu su 15.9. klo 10, Tervonen, Salmela.

Lapset ja perheet:

Pikkukirkko to 19.9. klo 9.30. Aikuisten käsityökerho ti klo 18–20. Perhekahvila ke 9.30. Erkkä-ilta to 19.9. klo 17.30. Erityistä tukea tarvitsevien lasten vanhemmille. Tied. 050 323 5355.

Nuoret:

Kerhoista, koulutuksista yms. tied. 050 549 7017.

Ryhmätoimintaa:

Eläkeläisten kerho to 19.9. klo 14, Konsti. Luokkumestari Reijo Hirvi Keski-Suo-men pelastuslaitokselta. Pietarin kyllän illa miehille ti 10.9. klo 18.

Diakoniapäivystys

ma–ke klo 9–10.30, muulloin 050 549 7005 elina.vepsalainen@evl.fi.

Menovinkki

Syysleiri 14.–16.10. Vesa-lan Verkossa 8–11-vuotiaille tytöille ja pojille. Hinta 30 €, ilm. 9.–25.9. Jyväskylän seura-kunnan nettisivulla. Mahtuu 25 leiriläistä, paikat täytetään ilmoittautumissijästyksessä. Lisätietoja leila.leponiemi@evl.fi, 050 549 7021

HALSSILAN SEURAKUNTAKESKUS

Majatti-kuoro pe 6.9. klo 17.30. Messu su 8.9. klo 12, Tervonen, Salmela. Raamatunopetuksen ja musiikin ilta ke 11.9. klo 18.30, Timo Junkkaala, Pertti Kallio, Pertti Pekkarinen, Väättäinen. Messu su 15.9. klo 12, Tervonen, Par-tanen. Leipäsunntai su 15.9. klo 16.

Lapset ja perheet:

Ensivaiva-ryhmä ti klo 9.30–11.30. Perhekerho ke 9.30–11. Tied. 050 407 9126.

Kouluikäiset:

Toimintakerho ma klo 18, 10–12-vuo-tiaille tytöille ja pojille. Toimintakerho ti klo 18, 7–9-vuotiaille tytöille ja pojille.

Ryhmätoimintaa:

Aamurukouspiiri ke klo 8. Torstaitapaaminen to 12.9. klo 13, (paritt. viikot, ei 26.9.) Raamattupiiri to 19.9. klo 18. Miesten tupailla ke 25.9. klo 18 (seur. 30.10., 27.11., ja 18.12.).

Musiikki:

Iloset ke klo 12. Ihanaiset ke klo 18. Tied. 050 380 0608

Diakoniapäivystys:

ma–ke klo 9–10.30, muulloin 050 549 7024, juha.halonen@evl.fi. Onko Mikkelin mänijöitä? Huhtasuon alueisk järjestää syysretken Mikkeiliin 10.10. Hinta 45 € sis. matkan, lounaan, kahdet kahvit, pääsymaksun Mikke-liin taidemuseoon. Käydään myös tuo-

miokirkossa ja Kenkäverossa. Ilm. ja tied 1.10. mennessä Juha Haloselle 050 5497024 tai Elina Vepsäläiselle 050 5497005. Mukana Osmo Väättäinen

KELTINMÄEN ALUESEURAKUNTA

Keltinmäen kirkko
Rukoushetki pe 6.9. klo 11. Messu su 8.9. klo 10, Viikko, Väättäinen, Lintunen, Kallio, pyhäkoulu, kahvit. Aamurukous ti 10.9. klo 8–8.30. Ajankohtainen Raamattu -opetusarja ti 10.9. klo 18. *Raamattu – laki, virikekirja vai Jumalan sana?*, Eivor Pitkänen. Taizé-rukoushetki ke 11.9. klo 18. Löytöretkiä Raamattuun ke 11.9. klo 18, *Luukkaan seurassa*, Eivor Pitkänen. Hiljainen aamurukous to 12.9. klo 8–8.30. Messu su 15.9. klo 10, Viikko, Salminen, Lintunen, pyhäkoulu, kahvit. Aamurukous ti 10.9. klo 8–8.30. Hiljainen aamurukous to 19.9. klo 8–8.30. Taka-Keljon lähetyspiiri to 12.9. klo 18.30 Rahikkalassa, Hamarintie 36. Jumalanpalveluksen jälkeen mahdolli-suus keskusteluun ja esirukoukseen.

Lapset ja perheet:

Päiväkerhot tied. 050 372 5573, 050 412 1514. Perheolkkari ke klo 9–11. Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.

Kouluikäiset:

Tied. 050 549 7002.

Nuoret:

Tied. 050 549 7010, 050 549 7030. Liity ryhmään Facebookissa: Keltinmäen alue seurakunnan nuorisotyö. Perusisokoulutus to klo 17–18.30. Jaoisokoulutus ti klo 17. Avustajakoulutus to klo 18.30.

Ryhmätoimintaa:

Lähetyspiiri ma klo 13. Alkaa 9.9. Olohuone ke klo 13–15. Tarjoilua, vapaaeht. maksu. Tied. 050 549 7032 11.9. Visailua ja yhdessäoloa. 18.9. Laulusta iloa syksyyn, Petri Lintu-nen.

Musiikki:

Kouluikäisten kuoro Näkkäri ke klo 15.30. Tied. 050 549 7049. Seurakuntakuoro to 18–19.30. Tied. 050 521 5414. (Alkaa 12.9.)

Diakoniatyöntekijä:

Diakonin päivistys ti klo 9–11 ja to 12–14, muulloin sop. mukaan, 050 549 7032, heidi.kallio@evl.fi. Ei päivistystä 17.9–19.9., 26.9., 22.10. ja 5.11.

KORTEPOHJAN SRK-KESKUS

Puuhamessu su 8.9. klo 16, Väättäinen, Nieminen, Haaparanta-Kocabiik. SenioriFoorum to 19.9. klo 14, kahvit alk. klo 13 (2 €). Hellin Torkki, Pirkko Soidinmäki. *Läheinen – rakas ja taakka*.

Lapset ja perheet:

Päiväkerhot tied. 050 408 8852, 050 380 0426. Perheolkkari ma klo 9–11. Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.

Kouluikäiset:

Tied. 050 549 7002.

Nuoret:

Tied. 050 549 7010, 050 549 7030. Perusisokoulutus alkaa to 9.9. klo 17.30–19.

Ryhmätoimintaa:

Lähetysten käsityöpiiri ke klo 10–12. (paritt. viikot). Alkaa 25.9. Tiistaitapaaminen ti klo 13–14.30. (paritt. viikot). Alkaa 10.9. Torstai kahvila klo 12–13.30. Tarjoilu maksutonta. Alkaa 5.9.

Musiikki:

Nuorten aikuisten kuoro Lähde! to klo 18–19.30. Tied. 050 549 7049.

Diakoniatyöntekijä:

Päivistys ti ja to klo 9–10.30, muulloin sop. mukaan, leena.hayrinen@evl.fi, 050

549 7008. Ei päivistystä 17.9–19.9. **KYPÄRÄMAKI- KÖHNÖ**
Lapset ja perheet:
Kypärämäen toimittilat Työväenyhdis-tyksen tiloissa os. Erämiehenkatu 6. Päiväkerho tied. 050 408 8852, 050 380 0426. Perheolkkari to klo 9–11. Lapsi- ja perhetyön tied. 050 340 0639.

Kouluikäiset:

Tied. 050 549 7002.

Nuoret:

Tied. 050 549 7010 ja 050 549 7030.

Ryhmätoimintaa:

Saihakadun olohuone (Saihotkatu 4) Ti 10.9. *Jumppaa ikäihmisille* klo 11–12. Lounas klo 12–13, (3,50 €). Ti 17.9. *Terveellinen ruoka ja yksin asu-minen*. Tied. ainoleena.erkamaa@evl.fi, 050 549 7026.

Diakoniatyöntekijä:

Kypärämäen päivistys Kortepohjan seurakuntakeskuksessa (Isännäntie 4). Huom! jatkossa keskiviikkoisin klo 9–11. Tied. ainoleena.erkamaa@evl.fi, 050 549 7026. Huom! Ei päivistystä ke 18.9.

RUOKE-KUOHU-VESANKA

Kuohun päiväpiiri kylätalolla ma 16.9. klo 13–15. Tervetuloa uudet ja vanhat kävijät. Vesanka-Ruoke hengellinen iltapäivä ti 10.9. klo 12, Kallio, Tilsala-La Koivuahton-tie 128. *Kesä taakse on jäänyt, kesä-kuulumiset*. Tied. 050 549 7032.

KESKUSTAN ALUESEURAKUNTA

Kaupunginkirkko:

Avoinnä ke–pe klo 11–14. Messu su 8.9. klo 10, Tikkanen, Pirtala, Valtasaari. KohtaamisPaikan iltamessu su 8.9. klo 17, Mika Kilkki. Sacariumissa lasten-tapahtuma klo 16.45. Lastenohjelmat Koppis 2–5-vuotiaille lapsille vanhem-man kanssa. KooPee+ alakouluikäisille. Lapset tulevat ehtoolliselle kirkkoon.

Virsi- ja lauluhetki ke 11.9. klo 12. Nuorten messu ke 11.9. klo 12. Viikkomessu to 12.9. klo 13. Messu su 15.9. klo 10, Ilvesmäki, Watia, Björninen. Virsi- ja lauluhetki ke 18.9. klo 12. Nuorten messu ke 18.9. klo 19. Viikkomessu to 19.9. klo 13.

Keskuseurakuntatalo

Yliopistonkatu 12 Veteraanien kirkkopöytä su 8.9. klo 10, Jantunen, Kuittinen, Tuomi. Päiväjuhla, prikaatinkenraali Pekka Tuunanen. SenioriFoorum to 19.9. klo 14, kahvit alk. klo 13 (2 €). Hellin Torkki, Pirkko Soidinmäki. *Läheinen – rakas ja taakka*.

Menovinkki

Sotiemme veteraanien kirkkopöytä su 8.9. klo 10 Keskuseurakuntatalolla. Saarna Kai Jantunen, liturgi Kari Kuittinen, kanttori Arvi Tuomi. Päiväjuhla klo 11.45. Musiikkiesityksiä, juhlapuhe prikaatinkenraali Pekka Tuunanen. Seppelensalku sankari-vainajien patsaalla klo 9.15.

Pappila, Vapaudenkatu 26

Kaikenikäinen Raamattupiiri ti klo 10.

Lapsille ja perheille:

Päiväkerhot 3–5-vuotiaille Lutakossa, Lohikoskella ja Yliopistonk. kerhotilassa. Ekavaivaryhmät, perhekerhot: tarkem-mat tiedot nettisivuilta. Pappilan perhepyhäkoulu paritt. viikot (joka toinen su) klo 16. Tied. johanna.kontinen@evl.fi, 050 340 9895.

Muskarit:

Tied. Tiina Järvinen 050 571 5155 tai Terhi Hassinen 050 340 9893.

Kouluikäiset:

Kerhot jatkuvat uusissa tiloissa tam-mikuussa. Tied. nuorisotyönhojaaja

johanna.matilainen@evl.fi, 050 595 3945.

Nuoret:

Perusisokoulutus ke klo 17, ryhmät vuoroviikoin. Jatkoisokoulutus paritt. viikot joka toinen ke klo 17. Jättipandat parill. viikot joka toinen ke klo 17. Nuorten sururyhmä tied. ja ilm. Teresa Muhonen 050 549 7016 tai Johanna Matilainen 050 595 3945. Nuorisotyön tied. juha.koivuova@evl.fi, 050 549 7004, teresa.muhonen@evl.fi, 050 549 7016, ja nuorisio- ja rippikoulu-työn vastuupäppi ville.tikkanen@evl.fi, 050 400 0013.

Kuorot:

Lauluhyte Hyvät Jyvät ti klo 19 Pappila, rippikouluasi. Tied. 050 521 5411.

Varttuneelle väelle:

Varttuneiden ja eläkeläisten piiri, Puisto-tori 4, ke klo 13, alk. 11.9. Mallan kammari to 19.9. klo 14. Eläkeläisten piiri, Viitakoti, ke klo 14, paritt. viikot, alk. 11.9.

Menovinkki

Cygnaeuksenkadun kortte-likkerho to 12.9. klo 9–10.30. Ikäihmisten kokontumis-paikka Cygnaeuksen. 8ssa. Hartaus, kahvit, yhdessä ole-mista ja tekemistä ikä- ja lähialuetoverien kanssa.

Diakonia:

Päivistykset ma, ke ja to klo 9–11 Cyg-naeuksenkatu 8. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Katja Nuuhkarinen 050 340 0665, Sari Solismaa 050 549 7006 tai Auni Pel-konen 050 549 7001. Ei päivistystä ke 18.9. eikä to 19.9. Tarkempi ohjelma: www.jyvaskylanseu-rakunta.fi/alue seurakunnat/korpi lahti/nuoret/nuoret-aiikuset

LOHIKOSKI

Messut Lahjaharjun kappelissa, Ukoniementie 2. Messu su 8.9. klo 12, Ilvesmäki, Valta-saari. Messu su 15.9. klo 12, Pirtala, Valtasaari, kahvit.

Lapsille ja perheille:

Päiväkerhot, ekavaivaryhmä ja perhe-kahvila kirkon asutustoimien kerhotilassa. Tarkemmat tiedot nettisivuilta.

Kouluikäiset:

Toiminta alkaa viikolla 36. Tarkempia tietoja nettisivuilla. Askartelukerho to klo 17–18.30, kirkon asutustoimien kerhotilassa. Tied. nuorisotyönhojaaja johanna.mati-lainen@evl.fi, 050 595 3945.

Nuoret:

Kts. Keskusta. Nuorten sururyhmä tied. ja ilm. Teresa Muhonen 050 549 7016 tai Johanna Matilainen 050 595 3945.

Nuorisotyön tied. juha.koivuova@evl.fi, 050 549 7004, teresa.muhonen@evl.fi, 050 549 7016, ja nuorisio- ja rippikoulu-työn vastuupäppi ville.tikkanen@evl.fi, 050 400 0013.

Ryhmätoimintaa:

Miesten raamattupiiri Lahjaharjun kap-pelilla ma klo 18. Tied. 044 314 0848. Avoin solu kaikille ti klo 16–17.30. Solu kokoonntu kodeissa. Tied. Hely Järvinen 050 359 5611. Alk. 17.9.

Menovinkki

Kiinnostaako vapaaehtoistoiminta? Tule ryhmänoh-jaajaksi, vanhuksen ystäväksi, kahvinkieittäjäksi... Tied. Lea 050 549 7027, Katja 050 340 0665, Sari 050 549 7006 tai Auni 050 549 7001. Katso myös www. suurellasydamella.fi

Diakonia ja lähetys:

Diakoniapäivistykset ma, ke ja to klo

9–11, Cygnaeuksenkatu 8. Tied. Auni Pelkonen 050 549 7001. Ei päivistystä ke 18.9. eikä to 19.9. Olohuone tiistaisin klo 9–11 Lahjahar-jun kappelilla, alk. 10.9. Eläkeläisten kerho ti 24.9. klo 12 Lohi-kosken päiväkeskuksessa. Seurakunnan hartaus to 12.9. klo 12 Lohikosken päiväkeskuksessa.

KORPILAHDEN ALUESEURAKUNTA

Palvelupiste avoinna ti–to klo 9–15, p. 050 557 9012. Muulloin virkatodistukset ja toimitusten sopiminen 050 363 2300, hautausasiat 040 162 3982, muissa asi-oissa yhteys työntekijöihin.

Jumalanpalvelukset:

Su 8.9. Messu, kirkko klo 10. Haapa-kangas, Laakso-Viholainen, saarna Kari Valkonen. Kansan Raamattuseuran kirkkopöytä. Kahvit. Su 15.9. Messu, kirkko klo 10. Koivisto, Laakso-Viholainen. Särkijoen kirkko-pöytä. Kahvit.

Muita tilaisuuksia:

Pe 6.9. Keski-Suomen miesten ilta Jyväskylässä. Klo 17 kahvi, klo 18 ohjelma. Bussiytydytys mat

Messu su 8.9. klo 10, Romar (lit.), Mika Lahtinen (saarna), Laiho. Kansan Raamattuseuran kirkkopyhä. Messu su 15.9. klo 10, Kärkkäinen, Tiisanen.

Diakoniatyöntekijä

päivystää tiistaisin ja torstaisin klo 9–11 Pappilassa, 050 5980 951, paula.kiviranta@evl.fi. Viikolla 37–40 päivystys vain ti 24.9 ja to 3.10.

Kouluikäiset:

Tiedustelut 050 4070 060.

NEULASKOTI

Neulasmessu su 8.9. klo 16, Romar (lit.), Mika Lahtinen (saarna), Laiho. Kansan Raamattuseuran kirkkopyhä. Tilkkutäkkimessu su 15.9. klo 16, Kärkkäinen, Tiisanen. Toivon torstai 19.9. klo 18.30. Lapsille oma Toivon Torstai ja iltapala.

Diakonia:

Diakonian vastaanotto ke ja to klo 9–11 Neulaskodilla, elina.fuchs@evl.fi, 050 549 7015. (Ei vastaanottoa 18.–19.9.) Ruokailu torstaisin klo 11–12. (Huom! päivä muuttunut). Olohuone ks. ryhmätoiminta.

Kouluikäiset:

Kerhot alkavat viikolla 38. Seuraa ilmoittelua netissä! Tied. 050 407 0060.

TIKKAKOSKEN ALUESEURAKUNTA

Tikkakosken kirkko

Sanajumalanpalvelus su 8.9. klo 10, Toivio, Tahkola. Rippikouluypyhä ja rippikouluinfo. Tervetuloa kaikki 2014 rippikouluaiset vanhempien! Lähetysilta Lahtisilla, Nyrjälantie 807, ti 10.9. klo 18. Nimikkolähetä Riitta Luume. Mielimaasta vertaisryhmä pappilassa ti 10.9. klo 18. Ryhmä masentuneille ja heidän omaisilleen. Paula Matilainen 0408244561.

Messu su 15.9. klo 10, Naisten kirkkopyhä, saarna rovasti Maritta Tynkkynen, Vallipuro, Vuorenoja, kahvien aikana Manta puhuu Hengellisestä matkakumppanuudesta. Siioninviriseurat Pirttimäessä, Kuikan-tie 199, ke 18.9. klo 18.30. Jylhäperän päiväpiiri pe 20.9. klo 12.30 Rauhanyhdistyksen talolla.

Musiikki:

Candela-kuoro to klo 18:30 - 20:30. Lapsikuoro ke kirkolla klo 17–18. Tied. ilpo.vuorenoja@evl.fi, 040 560 9913.

Diakonia:

Työtupa srk-salissa ti klo 12–16. Miesten keskustelupiiri pappila ti klo 13. Lukupiiri ke 11.9. klo 13 pappilassa. Päiväpiiri Pappilassa ke 18.9. klo 13. Hartaus ja aamupallo to klo 10 kirkolla. Diakoniatyöntekijän vastaanotto. Ajan-varaus 040 560 9916 tai marja-liisa.jaakonaho@evl.fi.

Lapsille ja perheille:

Ekavauvaryhmä Pallorot ti kirkolla klo 13–15. Turinatuvat kirkolla ke ja to klo 9.30–11.30. Turinatupa Puuppolassa, Takalantie 2, ti klo 9.30–11.30. Pyhäkoulu aloittaa viikolla 39. Muskareita ei ole luvuvuonna 2013–2014 Tikkakoskella. Tikkakosken lapset voivat ilmoittautua Palokan muskari-ryhmiin. Tied. 050 340 9893. 3-vuotissynttärät ti 17.9. klo 18 kirkolla. Lisätietoja toiminnasta 040 560 9914.

Kouluikäiset:

Kerhot alkavat viikolla 38. Kerhoista tiedotetaan koulun ja seurakunnan internetisivujen kautta elo-syyskuun aikana. Hengari 5.–6-luokkalaissille Puuppolan kerhotilassa, Takalantie 2, ke klo 14–16. Lisätietoja 040 5609915.

Nuoret:

Viikkotoiminta alkaa viikolla 37.

Olo-ilta ti klo 18–21. Nuortenilta to klo 18–21.

Isokoulutukset ke 11.9. alkaen: parittomilla viikoilla perusisokoulutus klo 17–19 ja 3. vuosikerran isokset klo 19–21, parillisilla viikoilla jatkoisokset klo 18–20.

Rippikouluypyhä 8.9. klo 10 kirkolla, rippikouluinfoa 2014 rippikoululaisille ja heidän vanhemmilleen!

VAAJAKOSKEN ALUESEURAKUNTA

Vaajakosken kirkko

Su 8.9. Messu klo 10. Laitinen, Anna-Maija Valjus, Eveliina Aijasaho, viulu. Ti 10.9. klo 18 *Ihme Jumala – Luomisen ihme*. TL Elina Tourunen, tutkija, Gospel Covertajat, Hannu Huttunen. Su 15.9. Messu klo 10. Rossi, Reingoldt, Partanen.

Diakonia:

Ke 11.9. Keskiyökkökerho, Jyskän srk-koti, klo 13. Ke 18.9. Keskiyökkökerho, kirkko, klo 13, Liisa Partanen. Päivystykset: Kirkko, ke ja pe klo 9–10. marja-leena.liimatainen@evl.fi, 040 560 9926. (Ei 18.9.) Jyskän srk-koti, ti ja ke klo 9–10. tero.reingoldt@evl.fi, 040 560 9927. (Ei 17.–18.9.)

Lähetys:

Ti 10.9. Lähetyspiiri, kirkko klo 13.

Menovinkki

Sadonkorjuumessu sunnuntaina 22.9. Vaajakosken kirkossa. Lahjoituksia otetaan vastaan pe 20.9. /tai su 22.9. ennen messua. Tied: Marja-Leena Liimatainen, 040 560 9926.

Ryhmätoimintaa:

To 12.9. klo 18.30 Miestenpiirin sauna-ilta Koivuniemessä, Lasse Nikkinen. To 19.9. Miesten raamattupiiri klo 12. kouluaiset vanhempien! Lähetysilta Lahtisilla, Nyrjälantie 807, ti 10.9. klo 18. Nimikkolähetä Riitta Luume. Mielimaasta vertaisryhmä pappilassa ti 10.9. klo 18. Ryhmä masentuneille ja heidän omaisilleen. Paula Matilainen 0408244561.

Seurakuntailtail:

Ke 11.9. klo 18.30 Tölskä, Kerttu ja Heimo Savelalla, Mukatie 14. Ke 18.9. klo 18.30 Oravasaari, Mirja ja Seppo Raitasella, Pohjolanraitti 84.

Varhaiskasvatus:

Kysy kerhopaikkoja varhaiskasvattajilta. Perhepäyskit Kirkolla ti klo 9, Jyskän seurakuntakodilla ti klo 9 sekä Kaunissharjussa ke klo 8.30 (Ei 19.9.) Vauvaryhmä kirkolla ti klo 13, tied. Tarja ja Johanna. Vauvamuskari ennen vauvaryhmää, tied. 050 340 9893. Muskarit kirkolla tiistaisin klo 8-12, vko 37 alkaen. Tied. 050 340 9893. Vauvamuskarissa tilaa! Tied. 050 5715155. Tukea arkeen: 0400 905 915 tai 0400 706 205.

Pyhäkoulu Tölskässä ja Kaunissharjussa Lasten Kirkkohetki to 19.9. klo 10.30, ilm. lounaalle 12.9. mennessä varhaiskasvattajille. Huom! Kirkkohetkipäivinä Kaunissharjussa ei perhepäyskkiä. Yhteystiedot: Lapsityönohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, teologi Eeva-Kaisa 040 545 8730, diakoni Tero 040 560 9927

työnohjaaja vs. Leena: 040 574 1706, te

Riikka Saarno aloitti seurakunnan vs. oppilaitospappina elokuussa. Hän työskentelee ammattikorkeakoulun ja ammattiopiston opiskelijoiden ja työntekijöiden parissa. Ennen papin työtä hän on opiskellut tradenomiksi. Kaupalliselta puolelta saamistaan opeista Saarno hyödyntää nykyisessä työssään markkinointia.

Nykyäise pappia hihasta omassa oppilaitoksessasi

PETRI KANANEN teksti

Jyväskylän oppilaitoksissa toimii kaksi oppilaitospappia. **Kimmo Niemisen** työhuone on Opinkivessä huoneessa 121. **Riikka Saarnon** puolestaan tavoittaa Rajakadun kampuksella huoneesta DP47. Papit ovat opiskelijoita ja oppilaitosten henkilökuntaa varten. Erityisesti pappien puoleen käännytään, kun vaikeudet, suru ja kriisit kohtaavat. Kristillisillä järjestöillä on myös runsaasti toimintaa oppilaitoksissa.

Kristillinen toiminta Jyväskylän oppilaitoksissa
www.parikalaa.net

Tradenomista ja rautakaupan myyjästä tuli oppilaitospappi

Oppilaitospapin puoleen käännytään yleensä ihan arkisissa asioissa. Nuorten mieltä painaa monesti yksinäisyys, parisuhteen ongelmat ja elämän mielekkyyden puuttuminen.

PETRI KANANEN
teksti ja kuva

Riikka Saarno oli kiinnostunut teologiasta jo lukioaikanaan. Kirjoitusten jälkeen teologian opinnot eivät tuntuneet hyvältä ajatukselta, ja hän luki itsensä kavereiden vanavedessä tradenomiksi. Teologia ei silti päästänyt Saarno otteestaan, ja hän päätti lähteä lukemaan alaa.

Pappisvihkimyksen Saarno sai viime vuonna pyhäinpäivänä. Elokuussa hän aloitti Jyväskylän seurakunnan vs. oppilaitospappina. Työtä Saarno tekee ammattikorkeakoulussa ja ammattiopistossa.

Millaista oppia pappi voi ottaa

kaupalliselta puolelta?

– Kirkkoa ei voi ajatella voittoa tavoittelevana organisaationa, mutta markkinointia täällä voi kyllä hyödyntää, Saarno pohtii.

Oppilaitospapille markkinoinnin taidot ja sosiaalinen olemus ovat tarpeen. Arki sisältää tällä hetkellä paljon esittelytilaisuuksia, joissa oppilaitospapin toimintaa tehdään tutuksi koko ajan vaihtuville opiskelijoille. Lisäksi verkostoitumistaidoista on paljon hyötyä.

Nuorten kohtaamisessa pitää Saarnon mielestä olla erityisen rehellinen.

– Nuoret huomaavat heti, jos ve-

tää jotakin roolia.

Oppilaitospapin työstä Saarnolla ei ole vielä paljon kokemuksia. Hän odottaa kuitenkin luottavaisin mielin, mitä se tuo tullessaan.

– Tämä työ on ihan uutta minulle. Tekemällä ja kokemalla voi kuitenkin oppia. Yhtenä päivänä hämmästyin, miten paljon olen tavannut jo ihmisiä.

Oppilaitospapin voi tavata myös henkilökohtaisesti. Aloite tulee tuolloin aina opiskelijan tai oppilaitoksen työntekijän puolelta. Kohtaamisissa aiheet ovat yleensä hyvin arkisia. Niitä voivat olla yksinäisyys, parisuhteen ongelmat ja elämän mie-

lekkyyden puuttuminen.

Yksinäisyys on lisääntynyt helpon sosiaalisen median myötä. Saarno ja moni muukin on huomannut, että arjen konkreettiset kohtaamiset ovat vähentyneet.

– Monet kuvittelevat, että oppilaitospapin kanssa pitäisi puhua hengellisiä asioita. Vaikka asiat olisivatkin arkisia, se ei poista sitä, että Jumala on aina läsnä tapaamisessa.

Arkisten aiheiden lisäksi oppilaitospappien puoleen voi kääntyä elämän kriiseissä ja surussa. Saarno muistuttaa, että papit ovat kuoleman ja surun ammattilaisia.

Oppilaitospapin tavoittaa parhai-

ten puhelimella ja sähköpostilla. Saarnolla on vastaanottoaika omassa huoneessaan kerran viikossa lokakuusta alkaen.

Vapaa-ajallaan Saarno viihtyy mielellään liikunnallisten harrastusten parissa. Hänet voi nähdä kuntosalilla ja lenkkipolulla koiran kanssa tai ilman. Myös alan kirjallisuudelle löytänyt häneltä aikaa.

– Pidän myös sienestämisestä. Löysin kesällä hyvän kantarellipaikan, Saarno hymyilee.

Mitä yllättävää Saarno haluaa paljastaa itsestään?

– Olen työskennellyt Helsingissä rautakaupassa.

Näkökulma

Meidän pitäisi aidosti välittää toisistamme

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

Olen Funlayo Vesajoki, 39 vuotta. Perheeseeni kuuluu aviomies **Kimmo** sekä lapset **Lilja**, **Sofia**, **Anisa** ja **Joakim**. Olen syntynyt Yhdysvalloissa. Äitini on amerikkalainen ja isäni nigerialainen. Muutimme äitini kanssa Suomeen, kun olin 7-vuotias. Muutos oli valtava ja sitä oli pieninä vaikeita ymmärtää. Kun ei osannut kieltä, olo oli voimaton ja riisuttu. Kielen oppiminen kesti kolme vuotta. Vasta silloin minulla oli riittävästi rohkeutta astua esiin. Asuimme ensin Varkaudessa, joka oli hyvä paikka elää. Ihmiset olivat avuliaita ja kärsivällisiä. Nautin yhä, kun saan

asua rauhallisessa paikassa. Meillä on omakotitalo Tikassa, ja olen viihtynyt erittäin hyvin. Täällä on ihanat naapurit, hyvä koulu ja mahtavat opettajat.

Pidän suomalaisten rauhallisuudesta ja tyyneydestä ja ihailen sitä, ettei joka asiasta jakseta kohkata. Amerikkalaista minussa on toimeen tarttuminen, sellainen Yes, we can – asenne. Uskon vahvasti, että yhdessä voimme muuttaa asioita.

Jyväskylään tulini opintojen perässä. Olen lukenut Jyväskylän yliopistossa kulttuuriantropologiaa. Valitettavasti alan töitä on hirveän vähän tarjolla. Suoritan parhaillaan Avoi-

messa yliopistossa sosiaalityön perustutkintoa. Haluaisin tulevaisuudessa tehdä perhetyötä.

Tällä hetkellä olen lasten kanssa kotona, mutta teen paljon vapaaehtoistyötä muun muassa Ensi- ja turvakodissa sekä monikulttuurikeskus Gloriassa. Lisäksi olen mukana pohittamassa, miten päivähoiton palveluja voitaisiin kehittää. Haluan vaikuttaa ja auttaa ja olla monessa mukana.

Olen saanut elämässä hirveästi kaikkea hyvää ja olen selvinnyt vaikeuksista, siksi haluaisin edesauttaa, että muillakin olisi hyvä olla. Toivon, että jokainen voisi saada onnellisen elämän – vapautua turhista peloista ja

olla aidosti iloinen, ilman turhanpäiväistä huolta, stressiä ja vihaa. Eniten minua huolestuttavat tavalliset perheet. Vanhemmilta odotetaan paljon ja elämäntahti on kuluuttavaa. Mitä voisimme yksilöinä ja perheinä tehdä, jotta pystyisimme kestämään tämänkin vaiheen. Joskus pelkään lasteni puolesta, miten he pärjäävät elämässä. Pysyvätkö he menossa mukana?

Meidän pitäisi aidosti välittää toisistamme enemmän. Kohdella kanssaihmisistä, kuten toivoisimme itse tulla kohdelluksi. Se on minulle kaiken tärkeintä, vaikka tiedän, ettei se ole aina helppoa. Asiat muuttuvat vain sydämen muutoksen kautta.

Funlayo Vesajoki

Uskoo vahvasti, että yhdessä voimme muuttaa asioita paremmiksi. Toimii vapaaehtoisena ja haluaa olla monessa mukana vaikuttamassa.